

FÆNGSELSSTYRELSENS AARBOK

1915.

(Annuaire de l'Administration générale des prisons 1915.)

Utgitt av

EKSPEDITIONSCHEFEN FOR FÆNGSELSVÆSENET.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1918.

NORGES OFFICIELLE STATISTIK. VI. 134.

FÆNGSELSSTYRELSENS AARBOK

1915.

(Annuaire de l'Administration générale des prisons 1915.)

Utgitt av

EKSPEDITIONSCHEFEN FOR FÆNGSELSVÆSENET.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1918.

For aarene 1901—1902, se Norges Officielle Statistik, række IV, nr. 86 og 97.

For aarene 1902—1903, 1903—1904, 1904—1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913 og 1914, se Norges Officielle Statistik, række V, nr. 7, 29, 80, 119, 139, 168 og 205, række VI, nr. 11, 61, 75, 98 og 117.

Indhold.

	Side
Fængselsvæsenet i almindelighed	1
Landsfængslerne 1914—1915	7
1. Fængslerne og deres distrikter s. 7. 2. Funktionærerne s. 7. 3. Fangetallet m. v. s. 8. 4. Fangernes behandling og forhold i almindelighed s. 8. 5. Arbeidsvirksomheten s. 10. 6. Sjølepleien og undervisningen s. 10. 7. Kosten s. 13. 8. Sundhetstilstanden s. 13. 9. Bygningerne s. 14. 10. Oplysninger om indkomne og løslatte fanger s. 14. 11. Indtægter og udgifter s. 14.	
Kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1914—1915	15
1. Fængslerne i almindelighed s. 15. 2. Funktionærerne s. 15. 3. Fangetallet m. v. s. 17. 4. Fangernes behandling og forhold i almindelighed s. 20. 5. Arbeidsvirksomheten s. 20. 6. Sjølepleien og undervisningen s. 21. 7. Kosten s. 22. 8. Sundhetstilstanden s. 22. 9. Bygningerne s. 22. 10. Indtægter og udgifter s. 23.	
Smaafængslerne 1914—1915	23
Tvangsarbejdshusene 1914—1915	24
Kriminalasylet 1914—1915	30
Fangetransport 1914—1915	31
Omsorgen for løslatte	31
 Tabeller vedkommende landsfængslerne.	
Tabel 1. Landsfængslerne	36
— 2. Fangetallet	37
— 3. Fangernes fordeling i klasser 30 juni 1915	39
— 4. Disciplinære forseelser og refselsler	39
— 5. Arbeidsvirksomheten	39
— 6. Undervisningen.	41
— 7. Brevveksling og besøk	42
— 8. Kosten	42
— 9. Sykestatistik	43
— 10. Indtægter og udgifter	43

Tabeller vedkommende kreds­fængslerne og de større hjælp­fængsler.		Side
Tabel 11.	Fortegnelse over kreds­fængslerne og de større hjælp­fængsler 1 juli 1914	45
— 12.	Fangetallet (indheftet mellem side 46 og 47).	
— 13.	De forskjellige slags straffanger (do.).	
— 14.	Fangedage (do.).	
— 15.	Middeltal av fanger og høieste fangetal	47
— 16.	Den tid de fra kreds­fængslerne og de større hjælp­fængsler i driftsaaret utgaaede straffanger har sittet i straf	48
— 17.	Fangernes alder	48
— 18.	Indtægter og utgifter	49
Tabeller vedkommende smaafængslerne.		
Tabel 19.	Fortegnelse over de 1 juli 1914 bestaaende smaafængsler	52
— 20.	Antallet av fanger og fangedage	53
— 21.	Indtægter og utgifter	54
Tabeller vedkommende tvangsarbeidshusene.		
Tabel 22.	Tvangsarbeidshusene	54
— 23.	Antal tvangsarbeidere	55
— 24.	De indkomne tvangsarbeideres forseelser	56
— 25.	De indkomne tvangsarbeideres tvangsarbeidstid	57
— 26.	De indkomne tvangsarbeideres alder.	57
— 27.	De indkomne tvangsarbeideres egteskabelige stilling.	57
— 28.	De indkomne tvangsarbeideres fødeland	58
— 29.	De indkomne tvangsarbeideres bosted	58
— 30.	Indtægter og utgifter ved Opstad tvangsarbeidshus i 1914—1915 . . .	59
Tabel vedkommende Kriminalasylet.		
Tabel 31.	Indtægter og utgifter 1914—1915	59
Tabel vedkommende fængselsselskaperne.		
Tabel 32.	Fængselsselskaperne 1914	60

Fængselsvæsenet i almindelighet.

Beretningsaaret omfatter tiden fra 1 juli 1914 til 30 juni 1915.

I Styrelsen blev det fra driftsaarets begyndelse oprettet en ny sekretærpost, hvori cand. jur. Otto von Munthe af Morgenstierne blev ansat. Han havde indtil da gjort midlertidig tjeneste i Styrelsen fra 13 september 1913.

Lønsregulativet av 1 juli 1913 (indtat i forrige aarbok) blev fra indeværende driftsaars begyndelse avløst av et nyt „Lønsregulativ for forskjellige av fængslernes tjenestemænd“, vedtat av Stortinget 2 juni 1914.

I det nye regulativ blev optat ogsaa landsfængslernes direktører og prester, vaktmesterne ved en del mindre fængsler, som ikke gik ind under det tidligere regulativ, samt tjenestemændene ved Opstad tvangsarbeidshus. Endvidere bestemtes at der av den regulerte løn for de i regulativet omhandlede tjenestemænd foreløbig skulde avsættes — saafremt vedkommende ikke paa anden maate hadde sikret sig pension — 6 pct. til indskud i en sparebank for senere at overføres til en pensionskasse. Da de underordnede funktionærer ved landsfængslerne tidligere var indlemmet i Pensionskassen for Statens Tjenestemænd, kom denne bestemmelse til at gjælde landsfængslernes direktører og prester og kreds- og hjælpefængslernes samt Opstad tvangsarbeidshus's tjenestemænd. For disse funktionærer blev lønnen samtidig forhøiet saa meget at de ikke paa grund av de nye fradrag gik tilbake i indtægt.

Det nye regulativ lyder:

I.

Nedenstaaende lønsregulativ og lønsbestemmelser gjøres gjældende for nedenfor nævnte tjenestemænd fra 1 juli 1914:

§ 1.

De nedenfor nævnte tjenestemænd skal ha følgende løn:

Lønsklasse	Stilling.	Ved ansettelsen.	Efter 3 aar.	Efter 6 aar.	Efter 9 aar.
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1	Direktørerne ved Bodsfængslet, Akershus landsfængsel, Trondhjems landsfængsel, Landsfængslet og Arbeidshuset for Kvinder og Opstad tvangsarbeidshus.	6 000,00			
2	Presten ved Bodsfængslet, læreren ved Opstad tvangsarbeidshus.	4 300,00			

Lønsklasse.	Stilling.	Ved ansettelsen.	Efter 3 aar.	Efter 6 aar.	Efter 9 aar.
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
3	Presterne ved Akershus landsfængsel og ved Landsfængslet og Arbeidshuset for Kvinder.	4 000,00			
4	Presten ved Trondhjems landsfængsel.	3 500,00			
5	Inspektørerne og forvalterne ved Bods-fængslet, Akershus landsfængsel, Trondhjems landsfængsel og Opstad tvangsarbeidshus. Verksmesterne ved Bods-fængslet, Akershus landsfængsel og Trondhjems landsfængsel. Gaardsbestyreren ved Opstad tvangsarbeidshus. Bestyreren av Fællesutsalget i Kristiania. Vaktmesteren ved Kristiania kreds-fængsels hovedavdeling.	2 600,00	2 800,00	3 000,00	3 200,00
6	Vaktmesterne ved Kristiania kreds-fængsels anneks og Bergens kreds-fængsel.	2 400,00	2 600,00	2 800,00	3 000,00
7	Maskinmesteren ved Opstad tvangsarbeidshus. Vaktmesterne ved fængslerne i Skedsmo, Hamar, Drammen, Skien, Kristiansand, Stavanger (2), Trondhjem (2), Fredrikstad, Haugesund og Aalesund.	2 200,00	2 400,00	2 600,00	2 800,00
8	Kassererne og vaktmesterne ved Bods-fængslet, Akershus landsfængsel og Opstad tvangsarbeidshus. Vaktmesterne ved fængslerne i Eker, Molde, Bodø, Tromsø, Vadsø, Fredriks-hald, Sarpsborg, Moss, Eidsberg, Kongsvinger, Gjøvik, Hønefoss, Kongsberg, Sande, Horten, Tønsberg, Sem, Sandefjord, Larvik, Arendal, Kristiansund, Kabelvaag og Hammerfest. Utsalgsbestyreren i Trondhjem.	2 000,00	2 200,00	2 400,00	2 600,00

Lønklasse.	Stilling.	Ved an- sættelsen.	Efter 3 aar.	Efter 6 aar.	Efter 9 aar.
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
9	Lærerne ved Bodsfængslet og Akershus landsfængsel.	1 800,00	2 100,00	2 400,00	2 700,00
10	Inspektrisen ved Landsfængslet og Ar- beidshuset for Kvinder. Maskinmesterne ved landsfængslerne. Verksassistentene ved landsfængslerne og Opstad tvangsarbeidshus. Sekretæren ved Opstad tvangsarbeidshus. Undervaktmesteren ved Kristiania kreds- fængsel.	1 800,00	2 000,00	2 200,00	2 400,00
11	Læreren ved Trondhjems landsfængsel.	1 500,00	1 800,00	2 100,00	2 400,00
12	Verksmesterinden, forvaltersken og kas- serersken ved Landsfængslet og Ar- beidshuset for Kvinder. Kontorbetjentene ved Bodsfængslet, Akershus landsfængsel og Trondhjems landsfængsel.	1 600,00	1 800,00	2 000,00	2 200,00
13	Overopsynskvinden ved Landsfængslet og Arbeidshuset for Kvinder. Opsynsbetjentene ved landsfængslerne og Opstad tvangsarbeidshus. Vaktmesterne ved Kragerø og Vosse- vangen hjelpefængsler. Betjentene ved Kristiania, Bergens og Trondhjems kreds-fængsler. En kontorbetjent ved Kristiania kreds- fængsel. Fyrbøteren ved Bergens kreds-fængsel.	1 600,00	1 700,00	1 800,00	1 900,00
14	Lærerinden og kontorbetjenten ved Landsfængslet og Arbeidshuset for Kvinder. Kjøkkenbetjentene ved landsfængslerne. Betjentene ved kreds-fængslerne og de større hjelpefængsler utenfor Kristi- ania, Bergen og Trondhjem.	1 400,00	1 500,00	1 600,00	1 700,00

Lønsklasse.	Stilling.	Ved an- sættelsen.	Efter 3 aar.	Efter 6 aar.	Efter 9 aar.
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
15	Opsynskvinderne ved Landsfængslet og Arbeidshuset for Kvinder.	1 300,00	1 400,00	1 500,00	1 600,00
16	Arbeidsformændene ved Opstad tvangs- arbeidshus. En kontorbetjent, opsynskvinderne og portneren ved Kristiania kreds- fængsel. Vaktmesterne ved Sel, Næs, Holmestrand, Vik, Stenkjær og Namsos hjælpe- fængsler.	1 200,00	1 300,00	1 400,00	1 500,00
17	Butikdamerne i Kristiania og Trond- hjem.	1 100,00	1 200,00	1 300,00	1 400,00

§ 2.

Som tillæg til sin faste løn faar udsalgsbestyrerne i Kristiania og Trondhjem $\frac{1}{2}$ pct. av bruttobeløpet av solgte varer.

§ 3.

Inspektører, verksmestere, vaktmestere, verksassistenter, maskinmestere, opsyns-
betjenter og kjøkkenbetjenter ved landsfængslerne og tvangsarbeidshusene faar i
uniformsgodtgjørelse hver kr. 100,00 aarlig.

Det samme gjælder de vaktmestere ved kreds- og hjelpefængslerne som er
nævnt i klasse 5, 6, 7, 8 og 13, betjentene ved kreds-fængslerne og de større
hjelpefængsler samt undervaktmesteren og portneren ved Kristiania kreds-fængsel.

§ 4.

Naar en tjenestemand gaar over i anden stilling i samme eller lavere
klasse, regnes hans tidligere tjeneste i klassen eller i høiere klasse ham tilgode
ved beregning av alderstillæg. Gaar han over i høiere klasse, beregnes alders-
tillæggene saaledes at han straks rykker op paa det lønstrin som staar nærmest
over den løn han hadde ved ansættelsen i den høiere klasse. Er den ene eller
begge stillinger tillagt uniformsgodtgjørelse m. v., tages dette i betragtning med
et av Justisdepartementet bestemt beløp.

§ 5.

Ved landsfængslerne og tvangsarbeidshusene har inspektører (inspektrice), forvaltere (forvalterske), verksmestere (verksmesterinde), gaardsbestyrer, kasserere (kassererske), vaktmestere, overopsynskvinde, maskinmestere, verksassistenter, sekretærer, kontorbetjenter, opsynsbetjenter (opsynskvinder) kjøkkenbetjenter, arbeidsformænd samt lærere (lærerinde) i sygdomstilfælde fri lægebehandling av anstaltens læge og fri medicin, dog bare for sin egen person, men ikke for sine familier.

§ 6.

Direktørerne ved landsfængslerne og ved Opstad tvangsarbeidshus har bolig, lys og brænde mot et fradrag av kr. 1 200,00. Presten ved Bods-fængslet og læreren ved Opstad tvangsarbeidshus har bolig, lys og brænde mot et fradrag av kr. 800,00.

Vaktmesteren ved Kristiania kreds-fængsels hovedavdeling har bolig, lys og brænde av fængslet mot et fradrag av kr. 500,00. De øvrige vaktmestere ved kreds- og hjelpefængslerne har bolig, lys og brænde av fængslet mot et fradrag av kr. 400,00 for vaktmesterne i klasse 6, 7 og 8 og av kr. 300,00 for vaktmesterne i klasse 13 og 16.

Betjentene utenfor Kristiania, Bergen og Trondhjem faar i tillæg til sin løn frit rum i fængslet med lys og brænde, eller om det ikke kan skaffes dem, en billig erstatning derfor.

For andre tjenestemænd som bor i nogen fængslet eller tvangsarbeidshuset tilhørende leilighet, avkortes i lønnen et saa stort beløp som Justisdepartementet til enhver tid bestemmer.

§ 7.

De tjenestemænd som regulativet omfatter, gaar over fra det ældre til det nye regulativ efter sine tjenesteaar i sine nuværende stillinger, saaledes at enhver blir avlønnet som om det nye regulativ hadde været gjældende under hans hele tjenestetid.

§ 8.

For tjenestemænd som faar kost av fængslet eller tvangsarbeidshuset, avkortes i lønnen et saa stort beløp som Justisdepartementet bestemmer.

§ 9.

De tjenestemænd som omhandles i ovenstaaende regulativ, maa finde sig i de forandringer i pensionsvæsenets ordning som statsmagterne maatte bestemme.

II.

Av den regulerede løn for de i foranstaaende regulativ omhandlede tjenestemænd avsettes foreløbig, saafremt vedkommende ikke paa anden maate har sikret sig pension, 6 pct. til indskud i en sparebank for senere at overføres til en pensionskasse. Avsætningen sker efterhvert som lønnen hæves.

Ekspeditionschefen inspicerte 25 juli 1914 Nordre Aurdals hjelpefængsel. I september maaned s. a. foretok han en reise til Opstad tvangsarbeidshus og besaa samtidig fængslerne i Bergen 22, Stavanger 25 og det nye fængsel i Hagesund 26 september. 18 juni 1915 besøkte han Moss hjelpefængsel. Desuten har han i driftsaaret foretat de sedvanlige besøk i fængslerne i Kristiania.

Byraachefen foretok i driftsaaret inspektion av følgende fængsler: Kreds-fængslerne i Tromsø 9 juli, Vadsø 18 juli, Trondhjem (begge avdelinger) 28 juli og Molde 1 august, hjelpefængslerne i Kabelvaag 4 juli, Hammerfest 14 juli, og Kristiansund 31 juli samt smaafængslerne i Fauske 2 juli, Saltdalen 2 juli, Harstad 7 juli, Ibbestad 8 juli, Alten 11 juli, Tanen 16 juli og Vardø 22 juli 1914.

Fængselsdirektør Thrap har i driftsaaret besøkt kreds-fængslet i Bergen og det nye fængsel i Hagesund i juli maaned 1914 samt Eker kreds-fængsel 19 august og Vossevangen hjelpefængsel 10 september s. a.

Statens bygningsinspektør tilsaa Kongsvinger hjelpefængsel 10 september og Nordre Aurdals hjelpefængsel 22 december 1914.

Fra terminen 1898—99 indtil 1903—04 hadde der aarlig været bevilget et beløp av kr. 1 000,00 som reisebidrag til fængselstjenestemænd. Fra sidstnævnte termin blev denne post paa grund av budgettets stilling sløfet, indtil den efter Justisdepartementets forslag paany blev bevilget av Stortinget for budgetterminen 1912—13 med kr. 1 000,00 som tidligere. Herav fik presterne ved Akershus landsfængsel, Lützow-Holm, og ved Trondhjems landsfængsel, Alfr. Hauge, hver kr. 400,00 som bidrag til reise til Sverige, Danmark og Tyskland for at studere fængselsforhold. Reiserne foretoges i mai—juni maaned 1913. De resterende kr. 200,00 av bevilgningen blev overført til raadighet i næste termin.

For 1913—14 blev bevilget kr. 1 000,00, saaledes at der med det fra forrige termin overførte beløp stod kr. 1 200,00 til raadighet. Herav blev kr. 600,00 tildelt direktør for Bods-fængslet Johs. Omsted, som i tiden 8 september—10 oktober 1913 besøkte forskjellige fængsler i Tyskland og Danmark. Kr. 175,00 tildeltes vaktmester ved Hamar kreds-fængsel Sagmo og likeledes kr. 175,00 vaktmester ved Trondhjems kreds-fængsel Lieskar. Begge benyttet stipendiet til at besøke endel svenske fængsler, vaktmester Sagmo tillike endel fængsler i Danmark. Reiserne blev foretat henholdsvis 15—30 august 1913 og 7—19 oktober 1913. Resten av bevilgningen, kr. 250,00, blev tilstaaet inspektrice ved Landsfængslet for Kvinder, frøken Olga Nilsen, som i tiden fra 22 august til 19 september 1913 besøkte forskjellige fængsler, tvangsarbeidshus og kvindehem i Sverige og Danmark.

Ogsaa for terminen 1914—15 var der bevilget kr. 1 000,00 til reisebidrag, men bevilgningen blev ikke benyttet som følge av den situation som indtraadte sommeren 1914.

Antallet av journalnummer i Styrelsen i 1914 var 3 457 og av utgaaede skrivelser 3 843 mot henholdsvis 2 824 og 2 950 i 1913.

Landsfængslerne 1914—1915.

1. Fængslerne og deres distrikter. Herom henvises til tabel 1. Det blev, som det vil sees av tabellen, 31 december 1914 foretaget forandringer i reglerne for straffangers indsættelse i Bodsfængslet.

Ogsaa i indeværende driftsaar maatte Landsfængslet for Kvinder benyttes til optagelse av fanger som ikke fik plads i Kristiania kreds-fængsels kvinde-afdeling. Ialt blev 43 bødeavsonere og 4 andre straffanger sat ind i landsfængslet istedenfor i kreds-fængslet.

2. Funktionærerne. Som medlemmer av tilsynsraadene blev for aaret 1915 opnævnt følgende:

Ved Bods-fængslet: Holmboe, M., medicinaldirektør, formand; Aanderud, O., statsadvokat, næstformand; Gregersen, I. Chr., kontorchef; Siewers, V., assessor.

Ved Akershus lands-fængsel: Thinn, K. K., høiesteretsjustitiarius, formand; Schie, O. B., statsadvokat, næstformand; Klem, P. N., ingeniør; Martins, O. A., møbelfabrikant.

Ved Trondhjems lands-fængsel: Knudtzon, H. P. K., sorenskriver, formand; Wollebæk, A. S., statsadvokat, næstformand; Halseth, J. A., grosserer; Bruun, F., handelsmand.

Ved Landsfængslet for Kvinder: Salomonsen, O. C., lagmand, formand; Løken, H., statsadvokat, næstformand; Schjoldager, Dorothea, frøken; Ellefsen, Marie, frue.

Ved Bods-fængslet fratraadte lærer Skallerud 15 april 1915 for at overta lærerposten ved Opstad tvangsarbeidshus. Som ny lærer blev fra s. d. konstitueret pastor Ole Caspersen Breda, som hadde fungert som hjælpelærer siden 1 oktober 1914.

Ellers var det ingen forandring i det overordnede personale ved landsfængslerne.

Kassererske ved Landsfængslet for Kvinder frk. Hanna Marie Steen blev 12 april 1915 tildelt H. M. Kongens fortjenstmedalje i sølv.

Av funktionærer med fri læge har 19 været syke ved Bods-fængslet i til-

sammen 368 dage, (herav 148 dage paa en enkelt tjenestemand). Ved Akershus landsfængsel var 21 tjenestemænd syke i tilsammen 295 dage, ved Trondhjems landsfængsel 8 i 83 dage og ved Landsfængslet for Kvinder 12 i 401 dage.

Disciplinærstraf for tjenesteforsømmelse har ved Bodsfængslet været anvendt 3 ganger. Straffen bestod i berøvelse av fridag. Ved de øvrige landsfængsler er disciplinærstraf ikke blit anvendt.

3. Fangetallet m. v. Tallene i tabel 2 knytter sig til antallet av tilfælder hvori fanger er blit sat ind i fængsel i aarets løp.

Av de efter dom indsatte fanger var 63 mænd og 2 kvinder tidligere i driftsaaret løslatt fra landsfængslerne. Altsaa kom 329 forskjellige mænd og 30 forskjellige kvinder ind efter dom.

I aaret har i det hele sittet i landsfængslerne 823 forskjellige personer, nemlig 714 mænd og 109 kvinder.

Ved driftsaarets utgang sat der i landsfængslerne 12 mænd og 2 kvinder flere end ved dets begyndelse.

Det daglige middeltal av fanger i landsfængslerne i 1914—1915 var 411 eller 2,6 pr. 10 000 indbyggere av folkemængden over 14 aar 1 december 1910. Lægges til de 411 det daglige middeltal av straffanger som sat i kreds- og hjælpefængslerne i samme tidsrum, 359, og i smaaefængslerne, 10, fremkommer et middeltal pr. dag av 780 fanger som i 1914—1915 har utholdt frihetsstraf. Dette utgjør 4,9 pr. 10 000 indbyggere av folkemængden over 14 aar 1 december 1910.

4. Fangernes behandling og forhold i almindelighet. I Bods-fængslet har alle fanger været behandlet i overensstemmelse med reglerne om enrumsfængsel, naar undtages at syke fanger undertiden er sat i samme celle.

I Akershus landsfængsel blev enrumsfængsel anvendt i 2 743 dage, i Trondhjems landsfængsel i 718 dage og i Landsfængslet for Kvinder i 10 888. Da det samlede antal fangedage i sidstnævnte fængsel var 11 618, har altsaa størsteparten av fangerne sittet i enrum.

I Landsfængslet for Kvinder har 1 fange hat sit barn hos sig fra det var 3 uker gammelt til det fyldte 1 aar.

Fangernes forhold i fængslet har efter direktørernes uttalelser i det hele tat været godt.

Der indtraf intet saadant brudd paa disciplinen at det hadde strafferechtslig tiltale tilfølge.

I Bodsfængslet har 2 fanger og i Akershus landsfængsel 1 fange foretat rømningsforsøk, som alle er mislykket.

Av de fra Trondhjems landsfængsel til Mæresmyren utsendte fanger rømte 4 den 24 august 1914.

2 blev gjenindsat 13 september s. a., 1 den 27 november 1914, mens 1 ikke blev paagrepet i driftsaaret.

1 fange i Akershus landsfængsel har været belagt med lenker i 90 dage i henhold til fængselslovens § 31, 2det led.

Om de forseelser fangerne har gjort sig skyldig i, og om de anvendte refselsler, henvises til tabel 4.

Følgende opgave viser hvor mange ganger hver av de disiplinært straffede fanger har været refset i driftsaaret:

	Bods- fængslet.	Akershus landsf.	Trond- hjems landsf.	Mænd ialt.	Landsf. for Kvinder.
Refset 1 gang	41	12	10	63	2
„ 2 ganger	14	6	2	22	-
„ 3 „	5	2	-	7	-
„ 4 „	3	-	1	4	-
„ 5 „	-	-	-	-	-
„ 6 „	1	-	-	1	-
„ 7 „	-	-	-	-	-
„ 8 „	-	-	-	-	-
„ 9 „	-	-	-	-	-
Ialt	64	20	13	97	2

I tabel 7 er meddelt oplysninger om fangernes brevveksling og besøk.

Det bemerkes at blandt de i tabellen opførte fanger som hverken har skrevet eller faat brev eller mottat besøk, er der endel som ikke har hat adgang til dette paa grund av den korte tid de har sittet i fængslet.

Fangernes fordeling i klasser sees av tabel 3.

Av fanger som i driftsaaret hadde avsonet $\frac{2}{3}$ av den idømte straffetid, dog mindst 6 maaneder, blev følgende antal av forskjellige grunde besluttet ikke løslatt paa prøve: 55 i Bods-fængslet, 72 i Akershus landsfængsel, 15 i Trondhjems landsfængsel og 9 i Landsfængslet for Kvinder.

Av de paa prøve løslatte fanger blev 2 i Bods-fængslet og 5 i Landsfængslet for Kvinder fritat for politiopsigt.

5. Arbeidsvirksomheten. Herom henvises til tabel 5.

Jorddyrkningsarbeidet paa Mæresmyren fortsattes sommeren 1914. Som nævnt i forrige aarbok blev der 18 mai 1914 fra Trondhjems landsfængsel sendt ut 15 fanger under ledelse av 3 betjenter.

Fangerne blev beskæftiget med flaahugning, drænering, pløining av nyland m. m. Det samlede antal dagsverk var 1 350, og værdien av det utførte arbeide blev anslaat til kr. 2 300,00.

Arbeidet varte til 5 oktober 1914, da fangerne sendtes tilbake til fængslet.

Arbeidet paa Myren fortsattes sommeren 1915 med tvangsarbeidere.

Værdien av landsfængslernes fabrikatbeholdninger 30 juni 1915, sammenholdt med de tilsvarende værdier 30 juni 1914 viser ved Bods-fængslet en forøkelse av kr. 13 129,07, ved Akershus landsfængsel en forøkelse av kr. 4 368,70, ved Trondhjems landsfængsel en forøkelse av kr. 2 081,07, mens den ved Landsfængslet og Arbeidshuset for Kvinder er gaat ned kr. 6 070,67. For alle fængsler tilsammen er der altsaa en stigning av kr. 13 508,17.

Av de i driftsaaret utgaaede fanger tilkom arbeidspenger: ved Bods-fængslet 219, ved Akershus landsfængsel 57, ved Trondhjems landsfængsel 32, ved mandsfængslerne tilsammen 308 (79 %), ved Landsfængslet for Kvinder 20 (80 %). Herav hadde i Bods-fængslet 186, i Akershus landsfængsel 32, i Trondhjems landsfængsel 13, i mandsfængslerne tilsammen 231 (75 %), i Landsfængslet for Kvinder 13 (65 %) et beløp av under 10 kroner i behold ved utgangen. Ingen fange hadde over 100 kroner i behold.

6. Sjølepleien og undervisningen. Av presternes indberetninger meddeles følgende utdrag:

Bodsfængslet. Gudstjeneste har været holdt hver søn- og helligdag, de fleste ganger fuld gudstjeneste ved presten, enkelte ganger en præken over dagens tekst ved lærerne eller fremmede talere

Søndagen i kirken har altid av fangerne været omfattet med den mest levende interesse, og naar nogen av hensyn til uværdig opførsel holdes borte, opfattes dette som en av de føleligste straffe. Kun en sjelden gang anmoder fanger om fritagelse for kirkegang av hensyn til sin overbevisning, dog næsten aldrig kristne dissenter. Stilhet og sømmelighet under gudstjenesten hersker vedblivende og stedse bedre. Krigens alvorsgru og maning har virket ogsaa ind i fængslets avsondrede lille verden. Der er naturligvis mange sløve og likegyldige, men der er dog kun faa paa hvem søndagene i kirken ikke gjør et mere eller mindre dypt indtryk, religiøst og moralsk. Snart eller senere spores dette i liv og handlemaate. Sangen har under mere ihærdig øvelse været fyldig og bedre end tidligere.

Kommunion har været holdt 5 ganger for tilsammen 96 nadvergjester (50 forskjellige personer). Hertil kommer 2 altergjester som tillike var konfirmanter.

Antallet av ukonfirmerte fanger var 16, hvorav 2 blev konfirmert i fængslet 1 fange (dansk) var udøbt.

Av fremmede religionsbekjendere og dissenter var der 6 fanger, nemlig 1 katolik, 1 baptist, 1 anglikaner og 3 metodister. Disse deltok gjerne i gudstjenesten og ingen av dem har voldt nogen vanskelighet i sjælsorgen.

Den bedre tilstand med hensyn til det religiøse alvor synes at holde sig. Allerede den økede tilgang av nadvergjester antyder dette, og det nærmere kjendskap til fangerne bekræfter det.

Fangernes moral i fængslet er naturligvis ikke altid god. Løgnens aand raader jo sterkt blandt det store flertal, som i det frie lever i løgn og bedrag og tyveri. Men av paavirkningen i fængslet spores der altid nogen frugt, mangen gang mere end ventelig efter en daarlig barndom og i farlige omgivelser. At mange løslatte overhodet kan arbeide sig op av fordærvelsen og fornædrelsen, saa umaadelig vanskelig som de ved løsladelsen er stillet, fortjener beundring.

Antallet av prestens besøk i cellerne var i driftsaaret 2 211.

Akershus landsfængsel. Høimessegudstjeneste blev holdt hver søn- og helligdag, naar undtages de store høitiders 2den dage og de søndage presten var forhindret. Fængslets lærer holdt da opbyggelse.

Fangernes forhold i kirken er som regel meget godt. Der hersker altid stilhet. Men adskillige er uopmerksomme. I sangen deltar bare et faatal. De lar det særdeles gode sangkor paa orgelgalleriet synge for sig.

Julekveldens festgudstjeneste med juletræ, megen sang og kort præken er for mange av fangerne en virkelig feststund, som sætter spor efter sig hos de fleste.

Kommunion har fundet sted 2 ganger med tilsammen 12 altergjester.

Bibeltimer er holdt hver torsdag eftermiddag av læreren. Til disse bibeltimer møter fangerne frivillig frem. Under lærerens ferier eller sygdomsforfald har presten holdt bibellæsning, likesom han flere ganger har deltat i lærerens bibellæsninger.

Antallet av prestens samtaler med fangerne var i aarets løp 1 077. Presten uttaler at der er endel av fangerne om hvilke han har grundet aarsak til at tro at de alvorlig søker Gud. Flokken er ikke stor, dog stor nok til at berede presten glæde i den ofte tilsynelatende haabløse prestegjerning, men selvsagt ogsaa skuffelser. Disse fanger ber da noksaa ofte om samtaler med presten, forelægger ham sine tvil og sine kampe, der ofte gjælder ytre motstand fra gudløse kamerater, men ogsaa indre anføgtelser og fristelser.

Trondhjemslandsfængsel. Høimessegudstjeneste har været holdt hver søn- eller helligdag med undtagelse av 5 dage, da der under prestens fravær blev holdt andagt av lægmænd.

Altergang og skriftemaal har været holdt 1 gang for 2 fanger. Enkelte ukedage er der holdt foredrag av religiøst eller mere alment indhold, dels av fremmede og dels av presten. I fasten holdt læreren og presten nogen bibeltimer som var godt besøkt.

Fangernes forhold under gudstjenester og foredrag har været bra.

Nogen større religiøs vækkelse har det heller ikke i dette beretningsaar været at spore i fængslet. Enkelte fanger har dog vist avgjort kristelig interesse, og adskillige har baade mundtlig overfor presten og skriftlig overfor sine paa-rørende uttalt at de godt skjønner, at de ikke ved egen kraft kan komme bort fra sit daarlige liv.

Landsfængslet for Kvinder. Høimessegudstjeneste er holdt hver søn- og helligdag. Under prestens fravær paa grund av ferie eller sygdom og paa de store høitiders 2den dage har mænd fra indremissionen holdt opbyggelse i kirken.

Kommunion har været meddelt 42 fanger og tvangsarbeidersker.

En fange var udøpt. Hun kom ind i fængslet som analfabet og blev døpt efter at være blit undervist i læsning og skrivning og religion.

Ved gudstjenesterne har saavel straffanger som tvangsarbeidersker været tilstede. Deres forhold i kirken er al ros værd. De er alle stille, de fleste opmerksomme, flere sterkt interessert.

Presten fremhæver i sin indberetning den store forskjel der er paa fangerne, som i almindelighet behandles i celle, og tvangsarbeiderskerne.

Arbeidet med de sidste falder ofte trøstesløst tungt, da deres karakter er ganske underminert paa grund av drik, uteliv og usedelighet. Følelsesmennesker — som de ofte er — kan de nok sættes i bevægelse til graat og angerfulde utrop, men under det bløte skal findes saa tidt en avsløvet samvittighet og en utbrændt vilje, som länkebundet under gamle syndevaner ikke gider opta nogen alvorlig kamp for tilværelsen i ærlig arbeide. Og naar de saa kommer ut, vil de saa ofte før eller senere gjenopta sit natteliv paa gaterne og sin drikketrafik. Undtagelser findes der heldigvis ogsaa her.

Av cellefangerne viser særlig de for barnedrap straffede sig mottagelige for Guds ords paaavirkning.

Presten har i løpet av aaret hat 1157 samtaler med fanger og tvangsarbeidersker.

Om undervisning og bibliotek skal man i tilknytning til tabel 6 meddele følgende:

Bodsfængslet. Skolen har været ordnet og drevet paa samme maate som før — med 1 afdeling i 2 parallele partier, hvert med 2 skoledage i uken à 2 timer. Av de 121 skolepligtige fanger som ikke mottok undervisning, hadde de fleste gaat paa skolen under tidligere fængselsophold. Endel hadde kundskaper saa de ikke trængte undervisningen, og enkelte hadde arbeide som ikke taalte avbrytelse ved skolegang.

Utenfor skolen har ialt 57 været undervist i boklige fag. I tallet indgaar bl. a. 2 som er forberedt til konfirmation, og alle som har mottat undervisning i engelsk, idet engelskundervisningen bare meddeles som celleundervisning.

Celleundervisningen har ellers omfattet tysk (som ikke faa fanger ønsket at

lægge sig efter i haap om at faa anvendelse for sproget naar krigen er endt), fransk, regning og retskrivning.

Av lærerens indberetning meddeles forøvrig følgende uddrag:

Skolen indtar en høj plads i de fleste fangers interesse, og det er, saavidt læreren har kunnet se, ikke bare fordi den byr en kjærkommen (for de yngste aarsklasser noget nær nødvendig) avveksling — trangen til ved indsamling av nyttige kundskaper at utvikle sin aand og skaffe sig en bedre utrustning for livskampen er opriktig og sterk hos mange. Det viser sig bl. a. ogsaa i den rikelige utnyttelse av adgangen til at faa utlaant fra boksamlingen ekstrabøker til selvstudium. I dette øiemed har været utlaant lærebøker, foruten i de almindelige skolefag og sprog, i fag som mekanik, elektroteknik, matematik, navigation, binæringsfag, geologi og filosofi. En del av denne interesse vil kunne imøtekommes paa en mere tilfredsstillende maate naar forholdene tillater opretelse av en høiere avdeling i skolen.

Om „kirkeskolen“ uttaler læreren at den ganske vist ikke gir anledning til en saa direkte behandling av den enkelte som den egentlige skole, men tillater til gjengjæld ved det friere valg av emner at imøtekomme kundskaps- og utviklingsbehov som skolen ikke tilfredsstiller, og samtidig at stile mere likefrem paa personlighetens alsidige oppbyggelse. Kirkeskolens omraade er med andre ord det vide almenmeneskelige felt som ligger mellem egentlig undervisning og selvstudium paa den ene side og egentlig religiøs oppbyggelse og sjælesorg paa den anden.

Biblioteket indeholdt ved driftsaarets slutning følgende antal bind: Bøker av religiøst indhold 1022, belærende skrifter 1468, lærebøker 1405, tidsskrifter 568, fortællinger 683, bøker paa fremmede sprog 446, cellebøker 1739 og bøker i kirken 32, tilsammen 7363 bind.

Akershus landsfængsel. Skolen har paa grund av den ændrede aldersgrænse for skolepligten dette aar været drevet med kun 2 avdelinger.

Boksamlingen utgjorde 30 juni 1915: 6517 bind.

Trondhjems landsfængsel. Av de skolepligtige fanger mottok 9 undervisning. Desuten underviste læreren 2 lappiske fanger. Presten har læst engelsk med 6 fanger og tvangsarbeidere og undervisningen har været omfattet med megen interesse. Biblioteket omfattet ved driftsaarets utgang 4841 bind.

Landsfængslet for Kvinder. Av 26 skolepligtige fanger har 21 deltatt i den almindelige undervisning. 1 fange blev undervist i tysk.

Tvangsarbeiderskerne under 30 aar har været undervist 1 time hver anden uke.

Boksamlingen utgjorde ved driftsaarets slutning 3769 bind.

7. Kosten. Herom henvises til tabel 8.

8. Sundhetstilstanden. I tabel 9 er bare tatt med sygdomstilfælder som har foranlediget vedkommende fanges hele eller delvise fritagelse for arbeide.

Antallet av fanger forpleiet paa sykeavdeling i Bodsfængslet har været 16. I de øvrige 3 landsfængsler er alle i tabellen nævnte syke henlagt i sykeavdelingen.

3 fanger som var lagt ind paa Kristiania kommunale sykehus (2 fra Akershus landsfængsel og 1 fra Bodsfængslet), avgik ved døden.

4 sindssyke fanger fra Bodsfængslet og 2 fra Akershus landsfængsel indlagdes i driftsaaret paa Gaustad asyl, 1 fange blev fra Bodsfængslet overført til Dikemark og 2 fanger som var lagt ind paa Kristiania kommunale sykehus, blev derfra overflyttet til sindssykeasyl, nemlig 1 fra Bodsfængslet til Neevengaarden asyl og 1 fange fra Akershus landsfængsel til Gaustad asyl.

I Rikshospitalet indlagdes 1 fange fra Bodsfængslet og 1 fange fra Akershus landsfængsel. I Kristiania kommunale sykehus indlagdes ialt 13 fanger, 5 fra Bodsfængslet og 8 fra Akershus landsfængsel. I Kristiania militære sykehus blev indlagt 4 fanger fra Akershus landsfængsel og 1 fra Bodsfængslet.

Fra Bodsfængslet overførtes 7 fanger av helbredshensyn til Akershus landsfængsel.

Sykeutgifterne vil sees av tabel 10.

9. Bygningerne. Bodsfængslet. Sagrummet i kirkefløiens kjelder blev utvidet ved at en væg blev fjernet og erstattet med 2 jernsøiler med jerndragere over.

I nordre fløis kjelder blev i alle vindusgitter sat til en stav, da gitterne før var for aapne.

I nordre forgaard blev priveterne undergit hovedreparation.

Akershus landsfængsel. Paa inspektørboligen blev lagt helt nyt tak.

Forøvrig er ved alle landsfængsler utført sedvanlige vedlikeholds- og oppudsningsarbeider.

10. Oplysninger om indkomne og løslatte fanger. I denne aarbok er ingen personalstatistiske tabeller tat med. De er senest git i aarboken for 1911.

11. Indtægter og utgifter. Herom henvises til tabel 10.

Kredsfængslerne og de større hjælpéfængsler 1914—1915.

1. Fængslerne i almindelighet. Fortegnelse over kredsfængslerne og de større hjælpéfængsler med opgave over antallet av fangerum i hvert fængsel findes i tabel 11.

Som større hjælpéfængsel kom i driftsaaret til det nye fængsel i H a u g e s u n d, som blev tat i bruk 1 december 1914. Det indeholder 15 enkeltceller og 1 fællesrum med plads til 3 fanger. Fængslet kan altsaa opta 18 fanger. Allerede fra dets oprettelse blev det bestemt at det indtil videre skulde kunne motta fanger efter de regler, som gjælder for kredsfængsler.

Fængslerne i Porsgrund, Brevik, Stathelle, Langesund, Mandal, Flekkefjord og Lervik gik fra driftsaarets begyndelse over til smaafængsler. Naar undtages i Mandal og Flekkefjord tillotes det dog fremdeles indtil videre at sætte ind i disse fængsler personer som skulde avsone straf av fængsel eller hefte i indtil 60 dage eller militær arrest.

Ved Kristiania kredsfængsel har fangetallet fremdeles holdt sig høit, og annekset har det hele aar været i bruk med alle avdelinger. Ogsaa i dette driftsaar har straffanger været overført til Hamar, Gjøvik og Kongsvinger fængsler. Til det førstnævnte har ogsaa Kristiania politi i en række tilfælder sendt kvindefanger direkte av mangel paa plads i kredsfængslet.

I kredsfængslerne i Drammen, Kristiansand, Stavanger (begge avdelinger), Bergen og Trondhjem (avd. B) har antallet av fangerum jevnlig vist sig at være utilstrækkelig, og hjælpéfængslerne i Moss, Horten og Tønsberg har til enkelte tider vist sig at ha for liten fangeplads.

2. Funktionærene. Som medlemmer av tilsynsraadene ved kredsfængslerne blev for aaret 1915 opnævnt: Kristiania kredsfængsel: Stiftamtmanden i Kristiania, formand, assessor A. Færden, næstformand, snekkermester B. B. Svenberg og fru Fernanda Nissen. Hamar kredsfængsel: Amtmanden i Hedemarkens amt, formand, sorenskriveren i Nordre Hedemarken, næstformand, vognfabrikant A. Lund og fru Emma Randers. Drammens kredsfængsel: Amtmanden i Buskerud amt, formand, byfogden i Drammen, næstformand, grosserer J. W. Rudolph og fru Aagot Alfstad. Skiens kredsfængsel: Amtmanden i Bratsberg amt, formand, byfogden i Skien, næstformand, overlærer J. Skaaden og frøken Tobine Tønnesen. Kristiansand kredsfængsel: Amtmanden i Lister og Mandals amt, formand, byfogden i Kristiansand, næstformand, snekkermester Olav Brunvand og fru Elisabeth Rasmussen. Stavanger kredsfængsel: Amtmanden i Stavanger amt, formand, byfogden i Stavanger, næstformand, lærer

Jan Nikolai Telnæs og fru Hanna Daae. Bergens kredsfængsel: Stiftamtmanden i Bergen, formand, justitiarius i Bergens byret, næstformand, bakermester B. Reimers og fru Elise Dethloff. Molde kredsfængsel: Amtmanden i Romsdals amt, formand, sorenskriveren i Romsdal, næstformand, disponent P. R. Synnestvedt og fru Margretha Dahl. Trondhjems kredsfængsel: Amtmanden i Søndre Trondhjems amt, formand, politimesteren i Trondhjem, næstformand, forstander Gjedebo og fru Augusta Brun. Bodø kredsfængsel: Amtmanden i Nordlands amt, formand, byfogden i Bodø, næstformand, stadsingeniør I. A. Andersen og fru Kaia Olsen. Tromsø kredsfængsel: Amtmanden i Tromsø amt, formand, byfogden i Tromsø, næstformand, snekker A. Iversen og fru Dalsbø. Vadsø kredsfængsel: Amtmanden i Finmarkens amt, formand, sorenskriveren i Varanger, næstformand, lærer A. Karakka og frøken Gjertrud Oftedal.

Opgave over fængslernes bestyrere og regnskabsførere er tat ind i tabel 11.

Presten ved Kristiania kredsfængsel Kristian Martin Eckhoff døde 18 oktober 1914. Fra den 20 s. m. blev pastor Sigurd Norman, som var fængselsprestens geistlige medhjælper, midlertidig konstitueret som prest og vedblev at fungere i denne egenskab driftsaaret ut.

I vaktmesterstillingerne indtraadte i driftsaaret følgende forandringer:

Stavanger kredsfængsel (avd. A): Som ny vaktmester blev ansat opsynsbetjent ved Trondhjems landsfængsel Karl Johan Lørvik fra 1 august 1914.

Fredrikshald hjælpefængsel: Som ny vaktmester blev ansat vaktmester ved Kragerø hjælpefængsel Anton Sørensen Klavestad fra 1 oktober 1914.

Kragerø hjælpefængsel: Efter vaktmester Klavestads forflytning blev som ny vaktmester ansat opsynsbetjent ved Akershus landsfængsel Einar Ludvig Larsen fra 1 januar 1915.

Ved det nye fængsel i Haugesund blev fra 15 september 1914 som vaktmester ansat opsynsbetjent ved Akershus landsfængsel Johan August Hansen Hønstvedt.

Ved driftsaarets slutning var som vaktmestre ved kredsfængslerne og de større hjælpefængsler ansat følgende:

Kristiania kredsfængsel

	(hovedfængslet):	Hans Johansen, født 1841,
	(annekset) :	Kristen Øvre, f. 1851,
Skedsmo	kredsfængsel:	(midlertidig nedlagt),
Hamar	— „ — :	Anders Johansen Sagmo, f. 1858,
Eker	— „ — :	(midlertidig nedlagt),
Drammens	— „ — :	Johannes Markus Mikkelsen Gruben, f. 1859,
Skien	— „ — :	Per Rollefson, f. 1854,

Kristiansand	kredsfængsel:	Peter Kristiansen Berg, f. 1865,
Stavanger A	— „ —	: Karl Johan Lørvik, f. 1866.
— „ — B	-- „ —	: Thomas Kristoffersen Bergsager, f. 1855,
Bergens	— „ —	: Andreas Elias Kristensen Olseth, f. 1854,
Molde	— „ —	: Elling Berg, f. 1867,
Trondhjem A	— „ —	: Arnt S. Gjønness, f. 1863,
— „ — B	— „ —	: Paul Nicolai Lieskar, f. 1853,
Bodø	— „ —	: Johan Andreas Pedersen, f. 1873,
Tromsø	— „ —	: Martin Jæger Angell Hansen, f. 1875,
Vadsø	— „ —	: Peter August Israelsen Næss, f. 1872,
Fredrikshald	hjelpefængsel:	Anton Sørensen Klavestad, f. 1865,
Sarpsborg	— „ —	: Laurits Dahl, f. 1856,
Fredrikstad	— „ —	: Bernhard Eriksen Leer, f. 1868,
Moss	— „ —	: Anton Sundby, f. 1866,
Eidsberg	— „ —	: Alfred Neergaard, f. 1876,
Kongsvinger	— „ —	: Erik Hansen Ødegaard, f. 1864,
Gjøvik	— „ —	: Mikkel Jakobsen Gaalaas, f. 1845,
Sel	— „ —	: Ole Andersen, f. 1838, kst.,
Hønefoss	— „ —	: Hans Leganger Reusch Falk, f. 1859,
Nes	— „ —	: Anders Mortensen Hjemseter, f. 1867,
Kongsberg	— „ —	: Hans Nikolai Petersen, f. 1870,
Sande	— „ —	: (midlertidig nedlagt),
Holmestrand	— „ —	: Johan Gustav Olsen, f. 1853,
Horten	— „ —	: Harro Hennie, f. 1863,
Sem	— „ —	: Mathias Johannesen Klinkenberg, f. 1845,
Tønsberg	— „ —	: Hans Theodor Pedersen Aas, f. 1836, kst.,
Sandefjord	— „ —	: Lyder Andreas Anstensen, f. 1881,
Larvik	— „ —	: Olaf Marenius Pedersen Solberg, f. 1860,
Kragerø	— „ —	: Einar Ludvig Larsen, f. 1869,
Arendal	— „ —	: Anton Larsen, f. 1857,
Haugesund	— „ —	: Johan August Hansen Hønstedt, f. 1873,
Vossevangen	— „ —	: Ole Martin Olsen, f. 1872,
Vik	— „ —	: Mads Dankertsen Skagen, f. 1838, kst.,
Aalesund	— „ —	: Bernhard Peter Behrentz, f. 1856,
Kristiansund	— „ —	: Johan Andreas Lystad, f. 1864,
Stenkjær	— „ —	: Ingebrigt Olsen Røsæg, f. 1840,
Namsos	— „ —	: Petter Magnus Andreassen Engesvik, f. 1860,
Kabelvaag	— „ —	: Einar Karolius Albrigtsen Stene, f. 1852,
Hammerfest	— „ —	: Johan Otto Nilsen Eidsmo, f. 1874.

3. Fangetallet m. v. Med hensyn til tabellerne 12, 13, 16 og 17 bemerkes at der ikke haves materiale til en nøjagtig beregning av det virkelige antal fængslede personer. En og samme person som er gaat over fra vare-

tægtsfængsel til strafavsoning, eller som har utstaat forskjellige slags fængsel eller sittet i fængsel flere ganger i driftsaaret, er saaledes regnet med to eller flere ganger.

Det samlede antal straf- og varetægtsfanger som i driftsaaret sat i kredsfængslerne og de større hjælpefængsler, utgjorde 18 335, hvorav 17 146 mænd og 1 189 kvinder. Det samlede antal fangedage for disse fanger utgjorde 202 886, hvorav 185 388 falder paa mænd og 17 498 paa kvinder.

Følgende opgave viser antallet av fanger og fangedage i kredsfængslerne og de større hjælpefængsler i de 10 sidste aar:

	Antal fanger.			Antal dage.		
	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.
1 april 1905—31 mars 1906 . . .	12 739	1 259	13 998	112 042	12 669	124 711
1 april 1906 - 31 mars 1907 . . .	11 277	1 138	12 415	104 848	13 047	117 895
1 april 1907—31 mars 1908 . . .	11 459	1 178	12 637	102 731	13 483	116 214
1 april 1908—30 juni 1909 ($\frac{5}{4}$ aar)	16 398	1 287	17 685	152 064	14 975	167 039
1 juli 1909—30 juni 1910 . . .	13 435	1 227	14 662	123 924	14 756	138 680
1 juli 1910—30 juni 1911 . . .	14 793	1 180	15 973	140 070	15 868	155 938
1 juli 1911—30 juni 1912 . . .	16 228	1 121	17 349	156 251	15 733	171 984
1 juli 1912—30 juni 1913 . . .	17 777	1 097	18 874	169 174	15 704	184 878
1 juli 1913—30 juni 1914 . . .	18 390	1 101	19 491	190 222	17 907	208 129
1 juli 1914—30 juni 1915 . . .	17 146	1 189	18 335	185 388	17 498	202 886

Det samlede antal straffanger som i 1914—1915 sat i kredsfængslerne og de større hjælpefængsler, var 12 897 (nemlig 12 254 mænd og 643 kvinder). Av dem faldt paa Kristiania kredsfængsel 4 934 (4 644 mænd og 290 kvinder). Det samlede antal fanger som utstod frihetsstraf, fordi de ikke hadde betalt bøter, var 8 932 (8 450 mænd og 482 kvinder); av dem sat 3 704 (3 497 mænd og 207 kvinder) i Kristiania kredsfængsel. Antallet av andre fanger som utstod frihetsstraf, var 3 965 (3 804 mænd og 161 kvinder). Av dette antal falder paa Kristiania kredsfængsel 1 230 (1 147 mænd og 83 kvinder).

Vand- og brødstraf — alene eller i forbindelse med anden frihetsstraf — er i aarets løp utholdt av 9 575 fanger (9 124 mænd og 451 kvinder), i gjennemsnit daglig 153,3 (144,8 mænd og 8,5 kvinder). 8 073 av vand- og brødfangerne (7 696 mænd og 377 kvinder), i gjennemsnit daglig 110,8 (104,4 mænd og 6,4 kvinder) sonet bøter. Andre straffanger som utholdt vand- og brødstraf, var 1 502 (1 428 mænd og 74 kvinder), daglig middeltal 42,5 (40,4 mænd og 2,1 kvinder).

Fængsel med haardt natteleie har i driftsaaret varet utholdt av 104 fanger (101 mænd og 3 kvinder) i tilsammen 963 dage (912 paa mænd og 51

paa kvinder). 6 mænd og 1 kvinde sonet bøter paa denne maate i tilsammen 81 dage. Av andre straffanger utholdt 95 mænd og 2 kvinder dette slags fængsel i tilsammen 882 dage.

Heftestraf utholdt i aarets løp 18 mænd i tilsammen 224 dage (derav ingen bøteavsonere).

Militær arrest utholdtes av 1 426 fanger i tilsammen 7 062 dage. Ingen av dem sonet bøter.

Straffetidens gennemsnitlige længde utgjorde for samtlige straffanger: i kredsfængslerne 10,4 dage (for mænd 10,1 og for kvinder 15,2), i de større hjælpefængsler 9,3 (for mænd 9,2 og for kvinder 10,9), i de nævnte fængsler tilsammen 10,1 (for mænd 9,9 og for kvinder 14,9).

For bøteavsonere var den gennemsnitlige straffetid 6,6 dage (for mænd 6,3 og for kvinder 11,2).

For andre straffanger var middeltiden: i kredsfængslerne 18,8 dage (for mænd 18,4 og for kvinder 26,0), i de større hjælpefængsler 16,7 dage (for mænd 16,7 og for kvinder 18,5), i de nævnte fængsler tilsammen 18,2 dage (for mænd 17,9 og for kvinder 25,2).

Antallet av fanger som ikke utstod straf (herunder medregnet 15 barn under 14 aar som foreløbig var anbragt i fængsel, jfr. lov nr. 1 av 6 juni 1896 § 17) var 5 438 (4 892 mænd og 546 kvinder).

Fængselstidens gennemsnitlige længde for saadanne fanger var 13,2 dage.

Det daglige middeltal av straffanger i kredsfængslerne og de større hjælpefængsler i 1914—15 var 332 mænd og 26 kvinder, tilsammen 358 eller 2,3 pr. 10 000 indbyggere av folkemængden over 14 aar 1 december 1910. Av andre fanger var det daglige middeltal 175 mænd og 22 kvinder, tilsammen 197 eller 1,2 pr. 10 000 indbyggere.

Følgende opgave viser fangetallets bevægelse i aarets løp i alle kredsfængsler og større hjælpefængsler underrett:

	Straffanger.		Andre fanger.		Tilsammen.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Ved aarets begyndelse hensat	298	23	156	18	454	41
I aarets løp er kommet ind	11 956	620	4 736	528	16 692	1 148
Samlet antal i aaret	12 254	643	4 892	546	17 146	1 189
I aarets løp er gaat ut	11 940	620	4 715	521	16 655	1 141
Ved aarets utgang hensat	314	23	177	25	491	48

Det høieste belæg paa samme tid av alle slags fanger underrett hadde Kristiania kredsfængsel med 294 fanger i hovedfængslet og annekset tilsammen. Bergens kredsfængsel hadde det næst høieste belæg med 60 fanger.

Tabel 16 viser den tid de utgaaede straffanger har sittet i straf. Av tabellen fremgaar at straffetiden i 2501 tilfælder (19,9 %) var 1—2 dage og i 6575 tilfælder (52,3 %) fra 1—5 dage.

Tabel 17 viser fangernes alder. Av det samlede antal fanger i alderen 14—17 aar hadde Kristiania kredsfængsel 222, Bergens kredsfængsel 96, de øvrige kredsfængsler og større hjælpefængsler tilsammen 230. Av fanger i alderen 18—20 aar hadde Kristiania kredsfængsel 734, Bergens kredsfængsel 203 og de øvrige kredsfængsler og større hjælpefængsler tilsammen 687.

Av det hele belæg av straffanger i driftsaaret utgjorde fangerne i alderen 14—17 aar 1,4 % (gutter 1,3 % og piker 0,1 %) og fangerne i alderen 18—20 aar 7,5 % (mandsfanger 7,1 % og kvindefanger 0,4 %), altsaa begge aldersgrupper tilsammen 8,9 %.

4. Fangernes behandling og forhold i almindelighet. I Kristiania kredsfængsel har fangernes forhold ogsaa i dette driftsaar været meget godt. Et uttryk for dette er det at der paa et samlet antal av 7284 fanger bare har været tildelt 8 refselsers for disciplinærforseelser. Av refselsene faldt 6 paa varetægtsfanger og 2 paa straffanger, begge de sidste i annekset. Alle de refsede var mænd. Ingen fange blev refset mere end 1 gang. Forseelserne bestod i forsøk paa undvikelse, ødelæggelse av inventar m. v. og slet forhold i almindelighet. Som refselser har i alle tilfælder været anvendt vand og brød.

Ogsaa i dette aar har en række fanger for mindre forseelser været tildelt advarsel eller irettesettelse, eller de har været berøvet tillatte beskæftigelser eller begunstigelser.

Ingen forseelse ledet til retslig forfølgning.

Ingen rømning fandt sted. De rømningsforsøk som blev gjort, skede under transport.

1 fange har i driftsaaret været belagt med tvangstrøie.

Ved de øvrige kredsfængsler og større hjælpefængsler har ialt 21 fanger været tildelt refselsers, nemlig 2 i Drammen, 1 i Kristiansand, 2 i Stavanger (A), 1 i Bergen, 2 i Bodø og 5 i Tronsø kredsfængsler samt 2 i Sem, 1 i Arendal, 1 i Haugesund og 4 i Vossevangen hjelpefængsler.

2 rømninger er foregaaet i driftsaaret, 1 fra Kristiansand kredsfængsel og 1 fra Kristiansund hjelpefængsel. Desuten er der gjort 7 forsøk paa rømning, 1 fra Kristiansand kredsfængsel og 2 fra Stavanger kredsfængsel (1 fra hver avdeling), 1 fra Kongsberg hjelpefængsel samt 3 fra Vossevangen hjelpefængsel.

5. Arbeidsvirksomheten. I Kristiania kredsfængsel har ialt 578 fanger (556 mænd og 22 kvinder) været beskæftiget med mere regel-

mæssig arbeide. Av dem var 392 (373 mænd og 19 kvinder) straffanger og 186 (183 mænd og 3 kvinder) varetægtsfanger. Mandsfangerne var sysselsat inden følgende arbeidsgrener: spikkearbeide 124, snekkerarbeide 118, malerarbeide 92, skomakerarbeide 80, sagarbeide 61, skrædderarbeide 29, blikkenslagerarbeide 13, salmakerarbeide 11, dreierarbeide 7, bokrevision 7, smedarbeide 5, kurvmakerarbeide 4, murarbeide 3 og køilapping 2. Av kvindefangerne var 14 sysselsat med strikking og 8 med søm og lapping.

Arbeidsdriftens bruttoindtægt har været kr. 12 464,57, utgifterne til materialer m. v. og arbeidspenger kr. 9 460,11. Nettoindtægten altsaa kr. 3 004,46.

Bergens kredsfængsel. Det samlede antal fanger som i driftsaaret har været mere regelmæssig beskæftiget, utgjorde 540 mænd og 31 kvinder med et samlet antal arbeidsdage av 13 136. Av mandsfangerne var beskæftiget med fiskeforsynsarbeide 215, drevplukking 200, rengjøringsarbeide 42, snekkerarbeide 24, skomakerarbeide 18, vedsaging 18, mattearbeide 10, malerarbeide 8 og salmakerarbeide 5. De 31 kvinder var beskæftiget med strikking og lapping.

Bruttoindtægten av arbeidsdriften beløp sig til kr. 2 513,42, utgifterne til kr. 1 472,04. Nettoindtægten altsaa kr. 1 041,38.

Trondhjems kredsfængsel (avd. A og B tilsammen). Arbeidsdagenses antal var 7 597. Fangerne har været beskæftiget i de samme arbeidsgrener som i Kristiania og Bergen.

Arbeidsdriftens bruttoindtægt har været kr. 10 292,48, utgifterne kr. 8 479,89, altsaa en nettoindtægt av kr. 1 812,59.

I de øvrige kredsfængsler har arbeidsdriften ogsaa i alt væsentlig omfattet de samme arbeidsgrener som tidligere. Arbeidsdagenses antal er opgit at være: i Hamar kredsfængsel 2 600, i Drammens kredsfængsel 247, i Skiens kredsfængsel 1 229, i Kristiansands kredsfængsel ca. 800, i Stavanger kredsfængsel 700 i avdeling A og 1 000 i avdeling B, i Molde kredsfængsel 686, i Bodø kredsfængsel 1 000 og i Vadsø kredsfængsel 612. Fra Tromsø kredsfængsel foreligger ingen opgave.

Ogsaa i de fleste hjælpefængsler er der drevet arbeidsvirksomhet paa samme maate som i kredsfængslerne. Av de større hjælpefængsler med arbeidsdrift av nogen betydning kan nævnes Sarpsborg hjælpefængsel med 836 arbeidsdage, Fredrikstad hjælpefængsel med 1 945, Kongsvinger hjælpefængsel med 890, Arendal hjælpefængsel med 1 120 og Aalesund hjælpefængsel med 1 023 dage.

6 Sjølepleien og undervisningen. Kristiania kredsfængsel. Gudstjeneste har været holdt paa alle almindelige søndage samt 1ste-dagene paa de 3 store høitider og langfredag baade i hovedfængslet og annekset. I mandsavdelingerne har presten hat bistand av sin geistlige medhjælper og i kvindeavdelingen i hovedfængslet av nogen kristelig interesserte damer.

Av det arbeide som om hverdagene har været utført i fængslet, har den

vigtigste del været samtaler med de enkelte fanger. Av saadanne har presten i aaret notert 706, som dels har fundet sted i cellerne, dels paa prestens kontor.

I Drammens kredsfængsel har flere religiøse sangkor i stor utstrækning paa søn og helligdage sunget for fangerne. I Skiens kredsfængsel har lægfolk tilhørende Skiens indremission og Frelsesarmeen flere ganger i aarets løp holdt gudstjeneste i fængselsgangen i forbindelse med musik og sang. I Trondhjems kredsfængsels begge avdelinger holdt presten andagt 1ste paaskedags morgen.

Ved de øvrige fængsler har sjælepleien i regelen bare bestaaet i presternes besøk hos fangerne.

Undervisning har i driftsaaret bare været meddelt i kredsfængslerne i Kristiania og Bergen.

7. Kosten. Paa grund av den ved krigen fremkaldte dyrtid maatte man tilstaa vaktmestrene tillæg til den fastsatte godtgjørelse for levering av kost til fangerne.

8 Sundhetstilstanden. I Kristiania kredsfængsel har sundhetstilstanden i driftsaaret været særdeles god. Der indtraf intet tilfælde av epidemisk sygdom.

Lægen har i driftsaaret notert 63 sygdomstilfælder hos mænd og 7 hos kvinder. I sykehus har været indlagt 27 fanger (24 mænd og 3 kvinder) og til observation i sindssykeasyl 4 fanger (alle mænd). 9 fanger (6 mænd og 3 kvinder) har i fængslet været under observation med hensyn til sin sindstilstand. 1 av dem blev erklært farlig sindssyk, 4 for sindssyke og 4 for abnorme. I 5 tilfælder er vand- og brødstraf omsat til fængsel paa almindelig fangekost.

1 varetægtsfange begik selvmord (ved hængning).

Om sundhetstilstanden i de øvrige kredsfængsler og større hjælpefængsler kan meddeles at 22 fanger blev indlagt i sykehus og 6 i sindssykeasyl. 6 fanger fik vand- og brødstraf omsat til almindelig fangekost og 1 fange fik straffen avbrutt paa grund av sygdom. 1 fange i Hønefoss hjelpefængsel begik selvmord.

9. Bygningerne. I Hamar kredsfængsel blev indredet nyt bad i kjelderen.

Stavanger kredsfængsel. Ved avdeling A blev fællesrummet, som tidligere hadde været benyttet til lager- og inventarrum, gjort istand og tat ibruk til mottagelse av fanger. Fængslet fik derved plads til 4 fanger mere eller til 18 ialt. Til nyt inventarrum blev indredet et rum i kjelderen under hovedbygningen.

Trondhjems kredsfængsel. I avdeling A blev samtlige enkeltceller, de 2 fællesceller og de to arrestrum forsynet med vinduer efter direktør Thraps model.

Eidsberg hjelpefængsel. Bad blev indlagt i celle nr. 1.

Ved Hortens hjelpefængsel blev ved fængslets forbygning foretaget den forandring at trappen i midtgangen til 2den etage (vaktmesterens leilighet) blev fjernet. Herved kunde gangen tildels benyttes av vidner. Det tidligere lille vidneværelse var nemlig i mange tilfælder ganske utilstrækkelig. Ny opgang til vaktmesterens loftværelse blev anbragt paa sydsiden med dør fra gaardspladsen. Paa grund av forandringen maatte ogsaa det gamle spisekammer sløfes og nyt saadant blev indredet under den nye opgang.

Vossevangen hjelpefængsel. Den celle som tidligere blev brukt til politiarrest, blev omdannet og utstyrt til rum for fanger, mens et rum i kjelleren blev indredet til politiarrestanter. I celle blev forsynt med et vindu av direktør Thraps model.

I Vik hjelpefængsel blev indlagt elektrisk lys.

I Aalesunds hjelpefængsel blev i 4 celler sat ind vinduer efter direktør Thraps model.

Hammerfest hjelpefængsel. Bruken av et rum i kjelleren til politiarrest ophørte, da byen har bygget egen politiarrest som toges i bruk 1 november 1914.

10. Indtægter og udgifter. Herom henvises til tabel 18.

Til de i tabellen opførte indtægter kommer ogsaa de bidrag som av fængselsdistrikterne skal betales til statskassen i henhold til fængselslovens § 62. Det samlede bidrag i driftsaaret 1914—1915 utgjorde kr. 230 423,60.

Smaafængslerne 1914—1915.

Om fængslernes beliggenhet og fangerummenes antal i hvert fængsel henvises til tabel 19.

Fra driftsaarets begyndelse gik som nævnt side 15 fængslerne i Porsgrund, Brevik, Stathelle, Langesund, Mandal, Flekkefjord og Lervik over til smaa-fængsler.

I Harstad blev der høsten 1913 oprettet smaa-fængsel efter overenskomst mellem Staten og kommunen. Dette blev ved en feiltagelse ikke nævnt i aarboken 1914.

Antallet av smaa-fængsler var 1 juli 1914 106. I aarets løp nedlagdes 5 fængsler, nemlig Sandnes (Jæderen) fra 1 oktober 1914, Haugesund fra 30 november 1914, Ibbestad fra 1 januar 1915, Ullensaker fra 31 mars 1915 og Vefsn fra 1 april 1915.

Av tabel 20, hvori er utelatt de fængsler som ikke hadde noget fange-

belæg i aaret, sees at der i smaafængslerne i 1914—15 sat 912 varetægtsfanger (876 mænd og 36 kvinder) og 620 straffanger (606 mænd og 14 kvinder), altsaa i det hele 1 532 fanger (1 482 mænd og 50 kvinder). Det gennemsnitlige daglige belæg var 18,9 varetægtsfanger og 10,4 straffanger, tilsammen 29,3. At belæget er steget saa meget siden foregaaende aar, da det var 14,4, har sin grund i at de forannævnte større hjælpefængsler i indeværende driftsaar er gaat over til smaafængsler.

Indtægterne ved smaafængslerne var i 1914—15 kr. 2 269,96 og udgifterne kr. 39 840,07 (tabel 21).

Tvangsarbeidshusene 1914—1915.

Opstad tvangsarbeidshus paa Jæderen blev tat i bruk i april 1915. Fra samme tid blev Kristiania tvangsarbeidsanstalt nedlagt og de i anstalten værende tvangsarbeidere overført til Opstad¹.

Ved Fængselsstyrelsens skrivelse til Riksadvokaten av 13 mars 1915 blev det bestemt at Fængselsstyrelsen i hvert enkelt tilfælde skal avgjøre, i hvilket tvangsarbeidshus en mandlig tvangsarbeider skal sættes ind. Samtidig blev det bestemt at Trondhjems tvangsarbeidshus, som blev oprettet i mars 1914, og som tidligere bare hadde optat tvangsarbeidere der blev ført over fra Kristiania tvangsarbeidsanstalt, for fremtiden ogsaa skal brukes ved nyindsættelser.

Kvindelige tvangsarbeidere blev som før sat ind i Arbeidshuset for Kvinder (jfr. tabel 22).

Tabellerne 23—29 indeholder forskjellige oplysninger om de i driftsaaret efter løsgjængerloven og efter straffelovens § 39 indsatte tvangsarbeidere. I tabel 23 er meddelt oplysninger om den samlede tilgang og avgang av tvangsarbeidere, mens tabellerne 24—29 bare omfatter de tvangsarbeidere som er sat ind efter ny dom.

Av tabel 23 vil sees at der i 1914—1915 ialt blev indsat 151 mænd og 77 kvinder efter løsgjængerloven samt 1 mand efter straffelovens § 39. Ved driftsaarets slutning var der 4 mænd færre og 9 kvinder flere i tvangsarbeidshusene end ved driftsaarets begyndelse.

Tabel 24 viser de indkomne tvangsarbeideres forseelser. Av mændene var det største antal (69,6 %) sat ind for forseelse mot løsgjængerlovens §§ 16—19, mens av kvinderne det største antal (75 %) var sat ind for forseelse mot § 4.

¹ En indgaaende beskrivelse av det nye anlæg er git av direktør Arne Omsted i Nordisk Tidsskrift for Strafferet 1916 s. 238 flg.

dagene 79,3 % og dagene uten arbeide 20,7 %, hvorav søn- og helligdagene 16,5 % og sykedagene 3,6 %.

Av arbeidsdagene anvendtes til arbeide for arbeidshuset selv i forbindelse med landsfængslet 4 510 dage (14,7 %), for andre fængsler 3 050 dage (9,95 %), for andre offentlige indretninger 6 980 dage (22,8 %), for kommunale indretninger 2 011 dage (6,55 %) og forøvrig 14 100 dage (46 %).

Antallet av tvangsarbeidersker som gjennemsnittlig daglig arbeidet i de forskjellige arbeidsgrener, har været :

Spinding, væving, strikking m. v.	43,14
Drevplukking	0,16
Søm	17,08
Kjøkkenarbeide	4,00
Vask	16,75
Rengjøring	6,32
Diverse arbeider	13,35

I aarets løp har der været tilstaat arbeidspenger til 164 tvangsarbeidersker til et samlet beløp av kr. 1 546,60. Ved aarets utgang utgjorde beløpet av de tvangsarbeiderskerne tilkommende arbeidspenger kr 1 120,96. 46 tvangsarbeidersker har i aarets løp anvendt endel av sine arbeidspenger til hjelp for trængende slegtninger til et samlet beløp av kr. 188,52.

Om sjælepleien og undervisningen henvises til hvad der er anført under landsfængslerne.

Av det samlede antal tvangsarbeidsdage har der været 38 550 dage med almindelig kost, 64 dage med berøvelse av enkelte maaltider og 54 dage hvori der av lægen var foreskrevet avvikelser fra den almindelige kost. Desuten har der været utdelt 28 466 portioner av eftermiddagskost.

Trondhjems tvangsarbeidshus: Det samlede antal tvangsarbeidsdage var 9 933. Det gjennemsnittlig daglige belæg var 27.

Ved driftsaarets utgang var

19 tvangsarbeidere i 1ste klasse

9 —" — i 2den "

10 —" — i 3die "

10 tvangsarbeidere har været refset hver 1 gang, nemlig 4 for rømning, 4 for uro og øpsætsighet, 1 for negtelse av at utføre givet arbeide og 1 for ikke at ville gaa i kirke. Refselserne har dels bestaaet i indsættelse i straffecelle, som regel i forbindelse med innskrænking av kosten til vand og brød eller med haardt natteleie eller med begge dele, dels i berøvelse av enkelte maaltider og i 1 tilfælde legemlig refselse.

38 tvangsarbeidere har avsendt tilsammen 206 brev og 34 har mottat tilsammen 213 brev, 3 har hat tilsammen 4 samtaler, og 12 har hverken skrevet, mottat brev eller hat besøk.

Den 18 mai 1915 blev 17 tvangsarbeidere under ledelse av 3 betjenter sendt til arbeide paa Mæresmyren. De samme regler som gjaldt for behandling av tvangsarbeiderne i tvangsarbeidshuset, gjordes ogsaa gjældende under arbeidet paa Mæresmyren.

Tvangsarbeidernes samlede antal arbeidsdage var 7 735, herav paa Mæresmyren 538. Antal dage uten arbeide var 2 198, hvorav 1 731 søn- og helligdage og 374 sykedage. I 65 dage hadde uvirksomheten sin grund i refselse, i 28 dage skyldtes den celleophold paa grund av ind- eller utgang. Av det samlede antal tvangsarbeidsdage utgjorde arbeidsdagene 77,88 % og dagene uten arbeide 22,12 %, hvorav søn- og helligdage utgjorde 17,43 % og sykedagene 3,76 %.

Av arbeidsdagene anvendtes til arbeide for arbeidshuset selv eller landsfængslet 703 dage (9,08 %), for offentlige indretninger 19 dage (0,25 %), paa Mæresmyren 538 dage (6,95 %) og forøvrig — til utsalget og private — 6 475 dage (83,72 %).

Antallet av tvangsarbeidere som gjennemsnitlig daglig har arbeidet i de forskjellige arbeidsgræner, var :

Snekkerarbeide	5,22
Leketøiarbeide	2,90
Malerarbeide	1,70
Salmakerarbeide	0,21
Skomakerarbeide	3,38
Drevplukking	4,81
Dunrensing	1,51
Skrædderarbeide	0,29
Renholdsarbeider	2,60
Diverse arbeide	1,04
Arbeide paa Mæresmyren	1,77

Opstad tvangsarbeidshus var i drift kun ca. 2½ måned av beretningsaaret (de første tvangsarbeidere kom 17de april 1915).

Da der ved arbeidshusets aapning endnu ikke hadde kunnet utfærdiges noget endelig reglement for tvangsarbeidshusene, blev indtil videre gjort gjældende et av Fængselsstyrelsen utfærdiget utkast til saadant.

Som direktør for arbeidshuset blev ved kgl. res. av 26 juni 1914 fra 1 juli s. a. konstituert Arne Omsted, tidligere forstander for Kristiania tvangsarbeidsanstalt.

Forøvrig ansattes som funktionærer :

Inspetør : Nils Johansen Sanner, (ansat fra 1 september 1914 med pligt til indtil arbeidshusets aapning at forrette som vaktmester ved Kristiania tvangsarbeidsanstalt).

Forvalter : Olav Egeland (ansat fra 19 mars 1915).

Gaardsbestyrer: Erling Hagbart Fridrichsen, (ansat fra 1 februar 1915).

Kasserer: Steinar Gisle sen.

Verksassistent (tjenstgjør som verksmester): Harald Kornelius Granberg Aarstrand, (ansat fra 1 februar 1915).

Maskinmester: Einar Eriksen, (ansat fra 1 september 1914).

Vaktmester: Johan Bjerke, (ansat fra 16 mars 1915).

Lærer (forretter ogsaa som prest): Cand. theol. Trygve Magnus Skallerud, (ansat fra 15 april 1915).

Læge: Cand. med. Carl Anton Olsen, (ansat fra 15 april 1915).

Som medlemmer av arbeidshusets tilsynsraad blev opnævnt: Statsadvokat A. T. Pedersen, formand, sorenskriver O. H. Gude, næstformand, gaardbruker E. Hognestad og gaardbruker O. Anda.

Av de nyansatte opsynsbetjenter blev en meddelt avsked paa grund av daarlig forhold.

Forøvrig var funktionærernes forhold i tjenesten godt.

Det samlede antal belægdage i den tid beretningen omfatter, var 13 405.

Tvangsarbeidernes forhold paa Opstad var gjennemgaaende godt.

Nogen rømming eller forsøk derpaa fandt ikke sted.

9 tvangsarbeidere blev tildelt refselse for disciplinærforseelser, nemlig 1 for arbeidsvægring, 1 for dovenskap, 1 for fuskarbeide og 6 for opsætsighet og upassende opførsel. Refselsene bestod i 7 tilfælder i indsættelse i strafcelle, i 1 tilfælde i indsættelse i strafcelle i forening med inddragning av optjente arbeidspenger og nedsættelse i klasse, i 1 tilfælde i innskrænkning av kosten til vand og brød.

Ved driftsaarets utgang var

99 tvangsarbeidere i 1ste klasse

52 — „ — i 2den „

29 — „ — i 3dje „

Antallet av brev sendt av tvangsarbeiderne har været 154, antallet av mottagne brev 123. 81 tvangsarbeidere har ikke sendt noget brev, 98 har ikke mottat noget brev, 72 har hverken mottat eller sendt brev. 2 tvangsarbeidere har mottat besøk.

Om tvangsarbeidernes behandling uttaler direktøren bl. a. at man allerede i den korte tid beretningen omfatter, har hat god anledning til at iagtta hvor heldig det er i disciplinær henseende at forføie over et tilstrækkelig antal celler. Det er fuld enighet blandt funktionærerne om at det paa Opstad vilde ha været ganske umulig at opretholde orden og mandstugt, om man ikke hadde anledning til at isolere de opsætsige og urolige saa længe som fornødent for at bringe dem til fornuft. Det er meget faa som det ikke lykkes at disiplinere ved tilstrækkelig lang behandling i celle. Og sjelden viser det sig nødvendig at gjenta cellebehandlingen.

I denne forbindelse fremhæver direktøren ogsaa hvilken betydning det har ikke alene at arbeidshusets lokaler er hensigtsmessige og oversigtlig anordnet,

men at det hele bærer et lyst og venlig, men samtidig alvorlig præg. Mennesker av den art det her gjelder, er uten tvil i høiere grad end folk flest avhengig av ytre indflydelse. Ved behandlingen av dem er det ikke vanskelig at opdage hvilken rolle den rent suggestive indvirkning spiller, navnlig hvor flere av dem er sammen. Der er over belægget et andet præg end der var i Kristiania tvangsarbeidsanstalt. Og direktøren er ikke i tvil om at det er arbeidshusets lokaler som er den væsentlige årsak til dette forhold.

Med hensyn til arbeidsvirksomheten uttaler direktøren bl. a. at vistnok de aller fleste av tvangsarbeiderne var ganske uvant med utearbeide. Men ogsaa dette gik dog over forventning. Det arbeide som blev præstert — planering, grøfting, nybrott, veibygging — vakte fagfolks anerkjendelse. Til det gode resultat har uten tvil den omstændighet bidradd at man med hensigt søkte at gjøre utearbeidet til en særlig eftertragtet beskæftigelse, som det var en straf at miste.

Direktøren fremhæver at utearbeidet ogsaa i disciplinær henseende synes at passe godt for tvangsarbeiderne. Efter en hel dags ophold ute i den sterke luft falder der en velgjørende ro over arbeidsstokken. Der var i saa henseende om aftnerne en tydelig forskjøl at merke mellem den fløi hvor utearbeiderne var samlet, og den anden fløi som væsentlig blev bebodd av indearbeidere.

Ved arbeidshusets aapning gjenstod en hel del arbeide paa bygningerne og paa det omgivende terræng. Dette arbeide var dels saadant, som byggekomiteen for at spare penger hadde besluttet at la staa ut til det kunde utføres ved tvangsarbeidere, dels ting som ikke var færdige paa grund av ufrivillig forsinkelse. Disse sidste arbeider, som utførtes for anlæggets regning, var ikke tilendebragt ved beretningsaarets utløp.

Gudstjeneste (bibellæsning) har som regel været holdt hver søn- og helligdags formiddag ved læreren. Desuten er der enkelte hverdage holdt bibeltimer for en del tvangsarbeidere som har ønsket at være med.

Undervisning i elementære skolefag har været meddelt nogen av de tvangsarbeidere som har sittet i celle. Læreren har ogsaa indøvet et frstemmig sangkor, som tildels har sunget efter prækenen i kirken eller i midthallen.

Biblioteket indeholdt ved beretningsaarets utgang 839 bind.

Ved arbeidshusets aapning blev det bestemt at der indtil videre skulde følges det kostregulativ som gjaldt for Kristiania tvangsarbeidsanstalt, dog saaledes at utearbeiderne fik et tillæg. Det viste s'g dog snart at arbeidet i den sterke luft i høi grad øket arbeidernes appetit, saa portionerne tildels maatte sættes op. Av det samlede antal belægdage blev der levert almindelig kost med mellemfrokost i 13 301 dage, almindelig kost uten mellemfrokost i 78 dage, sykekost i 22, vand og brød i 3 dage og kost uten middag i 1 dag. Desuten blev git 4 994 tillæg til utearbeidere.

Arbeidshusets indtægter og utgifter vil sees av tabel 30.

Kriminalasylet 1914—1915.

Ved driftsaarets begyndelse — 1 juli 1914 — var i Kriminalasylet 29 syke
I aarets løp kom der ind. 4 —

Tilsammen 33 syke

I aarets løp blev skrevet ut 3 —

Tilbage ved driftsaarets utløp 30 syke.

Av de 29 syke som var i asylet ved driftsaarets begyndelse, var 9 overført fra landsfængsel. Av de 4 syke som kom ind i aarets løp, var 1 overført fra Rønvik asyl, 2 fra Gaustad asyl og 1 fra Kristiania tvangsarbeidsanstalt.

De i driftsaaret behandlede syke er opført som lidende av følgende sindssygdomme :

	Henliggende ved driftsaarets begyndelse.	Tilkommet i aarets løp.	Tilsammen behandlet.	Utskrevet.			Døde.	Tilbakeiggende ved aarets utløp.
				Helbredet.	I bedring.	Uhelbredet.		
Melancholia	1	-	1	-	-	-	-	1
Amentia	1	-	1	-	-	-	-	1
Dementia	9	1	10	-	-	-	-	10
Paranoia	3	-	3	-	-	1	-	2
Insania periodica	2	-	2	-	-	-	-	2
— epileptica	-	1	1	-	-	-	-	1
— hypochondrica.	2	-	2	-	-	-	-	2
— degenerativa.	5	2	7	-	-	1	-	6
Alcoholismus	2	-	2	-	-	-	-	2
Idiotia	4	-	4	-	-	1	-	3
	29	4	33	-	-	3	-	30

Det samlede antal forpleiningsdage i driftsaaret utgjorde 10 954. Det daglige middeltal av syke har været 30.

Tvangsmidler har i driftsaaret ikke været anvendt.

Av sikkerhetshensyn eller efter eget ønske har i 56 tilfælder enkelte syke i driftsaaret til stadighet eller leilighetsvis været isolert i tilsammen 4 400 dage.

Arbeidsvirksomheten har bestaaet i renhold, drevplukking, vedsaging, skrædderarbeide, malerarbeide, murerarbeide, garnbinding og poseklistring.

Om asylsets indtægter og utgifter henvises til tabel 31.

Fangetransport 1914—1915.

De med lensmændene i Vestre og Østre Aker oprettede fangetransportkontrakter ophørte 15 oktober 1914. Fra denne tid foregaar fangetransporten paa den maate at lensmændene og politibetjentene i Aker faar vanlig skyss- og kostgodtgjørelse for sig selv og efter regning faar godtgjort sine nødvendige utlæg for fangen og i tilfælde for vaktkar.

Fangetransportkontrakterne med politibetjentene i Sarpsborg blev opsagt fra 1 mai 1915.

I kontrakterne med Arendals og Det Stavangerske dampskibsselskap blev gjort en forandring, hvorved godtgjørelsen for fangernes forpleining blev forhøiet fra 1 oktober 1914. Lignende forandring blev ogsaa foretat i kontrakten med Fosens Aktie-Dampskibsselskap og Indherreds Aktie-Dampskibsselskap, fællesdriften, fra 1 juni 1915.

Utgifterne ved fangetransport (bortset fra transport til tvangsarbeidsanstalter) var i 1914—1915 kr. 73 924,24.

Omsorgen for løslatte.

Til understøttelse med klær og reisepenger av fanger som blev løslatt fra landsfængslerne i 1914—1915, bruktes ved Bodsfængslet kr. 4 144,31, ved Akershus landsfængsel kr. 1 535,87, ved Trondhjems landsfængsel kr. 1 657,30 og ved Landsfængslet for Kvinder kr. 1 553,03.

Av de i 1914—1915 løslatte hadde 219 fanger fra Bodsfængslet i indestaaende arbeidspenger kr. 1 276,25, 57 fanger fra Akershus landsfængsel kr. 803,69, 32 fanger fra Trondhjems landsfængsel kr. 545,06 og 20 fanger fra Landsfængslet for Kvinder kr. 200,74.

Av de i 1914—1915 løslatte tvangsarbeidere hadde 126 fra Kristiania tvangsarbeidsanstalt i indestaaende arbeidspenger kr. 3 222,59, 15 tvangsarbei-

dere fra Opstad tvangsarbeidshus, (hvortil det hele belæg fra Kristiania blev overflyttet i april 1915), kr. 430,37, 13 tvangsarbeidere fra Trondhjems tvangsarbeidshus kr. 453,66 og 60 tvangsarbeidersker fra Arbeidshuset for Kvinder kr. 953,30.

Av de fra kreds fængslerne og de større hjelpe fængsler i 1914—1915 løslatte blev ca. 1 600 trængende fanger understøttet med uundværlige beklædningsgjenstande og tildels med reisepenger. 770 av dem var løslatt fra Kristiania kreds fængsel.

Av selskaper hvis formaal er at understøtte løslatte fanger, fandtes i 1914—1915 følgende:

Foreningen til forsorg og beskyttelse av de fra Kristiania strafarbeidsanstalter løslatte forbrydere.

Kristiania fængselselskap.

Fredrikstad forening til omsorg for løslatte forbrydere

Smaalenenes amts fængselselskap.

Hamar distrikts fængselselskap.

Larviks fængselselskap.

Stavanger fængselselskap.

Bergens fængselselskap.

Kristiansunds og Nordmørs fængselselskap.

Trondhjems fængselselskap.

Nordlands amts fængselselskap.

Tromsø amts fængselselskap.

De to førstnævnte foreninger driver i fællesskap „Kristiania fængselselskapers arbeidskontor“. Dette yder ogsaa hjælp til løslatte fangers familier.

„Foreningen for løslatte“ i Kristiania og „Trondhjems fængselselskap“ understøtter desuten løslatte tvangsarbeidere og deres familier.

Stortinget bevilget for budgetterminen 1914—1915 et statsbidrag til foreninger for understøttelse av løslatte straffanger, stort kr. 5 500,00, som av Justisdepartementet blev fordelt saaledes: Foreningen til forsorg og beskyttelse av de fra Kristiania strafarbeidsanstalter løslatte forbrydere kr. 1 600,00, Kristiania fængselselskap kr. 1 000,00, Fredrikstad forening til omsorg for løslatte forbrydere kr. 200,00, Smaalenenes amts fængselselskap kr. 50,00, Hamar distrikts kr. 50,00, Larviks kr. 50,00, Stavangers kr. 200,00, Bergens kr. 200,00, Trondhjems kr. 1 000,00, Tromsø amts kr. 150,00, tilsammen kr. 4 500,00. Resten, kr. 1 000,00, blev paa grund av den høsten 1914 indtraadte situation besluttet ikke delt ut.

Desuten var der av Stortinget bevilget kr. 6 000,00 til Selskapet til hjælp for hjemløs ungdom, kr. 2 500,00 til Kristiania indremissions hjem „Ebenezer“, kr. 4 000,00 til Frelsesarmeens redningshjem for faldne kvinder i Kristiania, kr. 4 000,00 til Kvindehjemmet paa Grini i Bærum, kr.

1 500,00 til kvindehemmet „Nyggerdet“ i Bergen, kr. 1 500,00 til Rednings- og arbeidshjemmet for Kvinder i Bergen og kr. 5 000,00 til Kvindehemmet i Trondhjem, hvorav kr. 3 000,00 ekstraordinært.

Av beretningen om Kristiania fængselsselskapers arbeidskontor for 1914 meddeles følgende: Kontoret har drevet sin virksomhet paa samme maate som før. Det forløpne aar har forøvrig været et meget travelt aar for kontoret paa grund av tidernes pinagtighet og de usikre arbeidsforhold, som fulgte med utbruddet av verdenskrigen.

I 1914 henvendte 320 personer sig til arbeidskontoret for første gang. Av disse var 60 løslatt fra Bodsfængslet, 16 fra Akershus landsfængsel, 27 fra Landsfængslet for Kvinder, 135 (125 mænd og 10 kvinder) fra Kristiania kreds-fængsel, 9 fra andre fængsler, 42 fra Kristiania tvangsarbeidsanstalt og 18 fra Arbeidshuset for Kvinder. Desuten blev der ydet første gangs hjælp til 13 fangers og tvangsarbeideres familier. Av tidligere understøttede henvendte 501 personer sig paany til kontoret. Av dem var 103 løslatt fra Bodsfængslet, 150 fra Akershus landsfængsel, 31 fra Landsfængslet for Kvinder, 133 (127 mænd og 6 kvinder) fra Kristiania kreds-fængsel, 6 fra andre fængsler, 37 fra Kristiania tvangsarbeidsanstalt og 15 fra Arbeidshuset for Kvinder. Endvidere blev 26 fangers og tvangsarbeideres familier understøttet paany. Det samlede antal løslatte fanger og tvangsarbeidere (eller deres familier) som søkte understøttelse gjennom kontoret, var saaledes 821. Av dem blev 24 avvist eller henvist andetsteds og 20 mottok ikke tilbuddt hjelp. De øvrige 777 blev hjulpet paa følgende maate: skaffet fast plads tillands 56, tilsjøs 50, skaffet midlertidig arbeide 28, skaffet redskaper eller materialer 40, skaffet reisebidrag indenlands 89 og til utlandet 13, skaffet logis, mat og klær 459 og anden hjelp 42.

De penger som i 1914 er blit anvendt til understøttelse — utredet av Kristiania fængselsselskap og Foreningen for løslatte — fordeler sig saaledes:

paa Kristiania kreds-fængsel	kr. 2 497,94
„ Bodsfængslet	„ 2 652,68
„ Akershus landsfængsel	„ 2 481,39
„ Landsfængslet for Kvinder	„ 753,61
„ Kristiania tvangsarbeidsanstalt	„ 863,46
„ Arbeidshuset for Kvinder	„ 493,49
„ familier	„ 1 140,50

Tilsammen kr. 10 883,07

Fredrikstad forening til omsorg for løslatte forbrydere har i 1914 understøttet 25 personer med tilsammen kr. 391,35.

Smaalenenes amts fængselsselskap har i aarets løp ydet understøttelse til 9 personer med et samlet beløp av kr. 106,20.

Hammar distrikts fængselsselskap har hjulpet 9 løslatte med kr. 116,90.

Larviks fængselsselskap har understøttet 9 personer med en utgift av kr. 43,65.

Av Stavanger fængselsselskap er i aarets løp anvendt kr. 134,41 til understøttelse av 59 personer.

Bergens fængselsselskap. Paa selskapets sidste bestyrelsesmøte i 1914 besluttet man at oprette et permanent arbeidskontor, hvis første opgave skulde være at skaffe de fra fængslerne løslatte personer godt og passende arbeide, men som dernæst ogsaa senere skulde føre et visst tilsyn med dem og yde dem hjælp og veiledning i alle tilfælder hvor det trængtes. Det nye arbeidskontor begyndte først at virke i begyndelsen av 1915.

I 1914 har fængselsselskapet ydet hjælp til 72 personer. Av regnskapet fremgaar at den samlede understøttelse har været kr. 979,55, som fordeler sig paa følgende poster: til reisehjælp kr. 180,45, til kost og logis kr. 266,85, til klær kr. 258,25, til materialer og verktøi kr. 65,00, til husleie og kontant kr. 187,50 og til indløsning av pantsat tøj kr. 21,50.

Kristiansunds og Nordmørs fængselsselskap blev stiftet 16 april 1915. Beretning om selskapets virksomhet foreligger derfor først for næste driftsaar.

Av Trondhjems fængselsselskap er der i driftsaaret 1 juli 1914—30 juni 1915 ydet 213 understøttelser til 123 personer til et samlet beløb av kr. 2 886,39. Desuten har fængselsselskapet bidrat kr. 250,00 til Trondhjems redningsmission.

Fra Nordlands amts fængselsselskap foreligger ingen beretning for aaret 1914, men av fængselsberetningen fra Bodø sees at Bodø kreds av fængselsselskapet har ydet understøttelse til 3 løslatte fanger med tilsammen kr. 38,00.

Tromsø fængselsselskap har i understøttelse ialt utbetalt kr. 549,10. En ikke ubetydelig del herav falder paa utgifter ved en persons ophold paa Ørje kuranstalt.

Foruten av fængselsselskaperne er der i enkelte byer ydet understøttelse til løslatte fanger av midler bevilget av brændevins- eller ølsamlag.

Efter de av selskaperne utgivne beretninger har man i tabel 32 meddelt en oversigt over medlemsantal, indtægter og utgifter.

Tabeller.

Tabel 1. Landsfængslerne.

1. Bods fængslet i Kristiania (for ca. 230 mænd.)	I dette fængsel indsattes i driftsaaret: 1) Mænd fra hele riket som ved indsættelsen var under 25 aar, 2) Mænd fra hele riket som ved indsættelsen havde fyldt 25, men ikke 30 aar, var ilagt straf av tidsbegrænset fængsel i ikke over 6 aar og ikke tidligere havde avsonet straf i Bods-fængslet mere end én gang. 3) Mænd fra hele riket som ved indsættelsen havde fyldt 30 aar, var ilagt straf av tidsbegrænset fængsel i ikke over 6 aar og ikke tidligere havde avsonet straf i Bods-fængslet. Mænd hvis far eller mor var lap, indsattes dog ikke i Bods-fængslet. Heller ikke kvæner eller finlændere som var mindst 25 aar gamle og ikke kunde tale norsk. Fra 31. december 1914 blev disse regler forandret saaledes: 1) Mænd fra hele riket som ved indsættelsen var under 24 aar. 2) Mænd fra hele riket som ved indsættelsen havde fyldt 24 aar, var ilagt straf av tidsbegrænset fængsel i ikke over 6 aar og ikke tidligere havde avsonet straf i Bods-fængslet. 3) Mænd fra hele riket som ved indsættelsen havde fyldt 24, men ikke 30 aar, var ilagt straf av tidsbegrænset fængsel i ikke over 6 aar og tidligere havde avsonet straf i Bods-fængslet én gang — saafremt Fængselsstyrelsen bestemte at de skulde avsones straffen i dette fængsel. For disse personer blev spørgsmaalet herom i hvert tilfælde at forelægge Fængselsstyrelsen — i fornødent fald telegrafisk — med oplysning om personens fulde navn, fødselsdag og fødselsaar, om naar han sidst var løslatt fra Bods-fængslet samt om hans nye forbrydelse og straf. Mænd hvis far eller mor var lap, indsattes dog ikke i Bods-fængslet. Heller ikke kvæner eller finlændere som var mindst 24 aar gamle og ikke kunde tale norsk.
2. Akershus landsfængsel i Kristiania (for ca. 300 mænd.)	I dette fængsel blev optat mænd som var ilagt straf av fængsel i 6 maaneder eller derover, forsaavidt de var domfældt inden Oslo, Akershus, Smaalenenes, Hedemarkens og Kristians, Buskerud, Bratsberg, Nedenes eller Lister og Mandal lagsogn og ikke efter de ovennævnte bestemmelser skulde ind-sættes i Bods-fængslet.
3. Trondhjems landsfængsel (for ca. 120 mænd.)	I dette fængsel blev optat mænd som var ilagt straf av fængsel i 6 maaneder eller derover, forsaavidt de var domfældt inden Stavanger, Bergen, Bergenhus, Romsdals, Trondhjems, Nordlands, Tromsø eller Finmarkens lagsogn og ikke efter de ovennævnte bestemmelser skulde ind-sættes i Bods-fængslet.
4. Landsfængs- let for Kvinder i Kristiania (for ca. 85 fanger.)	I dette fængsel blev optat kvinder fra hele riket som var ilagt straf av fængsel i 6 maaneder eller derover.

Tabel 2. Fangetallet.

	Bodsfængslet.	Akershus l.	Trondhjems l.	Ialt mænd.	L. for Kvinder.		
					Landsfængsels-fanger.	Kredsfængsels-fanger.	Tils.
Indsittende 1 juli 1914.	194	127	47	368	20	10	30
Tilgang:							
A. Efter de almindelige indsættelsesregler:							
Indsat efter dom:							
a) personer løslatt paa prøve	11	9	7	27	1	-	1
b) andre	230	99	36	365	31	-	31
Ellers gjenindsat efter løsladelse paa prøve	16	3	4	23	2	-	2
Overført fra andet landsfængsel	2	12	-	14	-	-	-
Kommet tilbage fra sykehus eller sindssykeasy	6	6	-	12	3	-	3
Kommet tilbage fra varetægtsf. (transport)	5	2	-	7	-	-	-
Gjenindsat efter strafavbrydelse	-	-	-	-	-	-	-
— — rømning	-	-	3	3	-	-	-
B. Indsat i landsfængsel istedenfor i kreds f.:							
a) boteavsonere	-	-	-	-	-	43	43
b) andre straffanger	-	-	-	-	-	1	1
Overført fra kredsfængsel:							
a) boteavsonere	-	-	-	-	-	-	-
b) andre straffanger	-	-	-	-	-	3	3
Samlet tilgang	270	131	50	451	37	47	84
Ialt fanger i aaret	464	258	97	819	57	57	114
Avgang:							
A. Fanger indsat efter de almindelige regler:							
Løslatt paa prøve	89	7	6	102	6	-	6
— efter endt straffetid	164	90	21	275	17	-	17
— efter benaadning:							
a) paa prøve	4	-	7	11	2	-	2
b) endelig	-	-	1	1	-	-	-
Døde	-	-	-	-	-	-	-
Overført til andet landsfængsel	12	2	-	14	-	-	-
— sykehus eller sindssykeasy	10	15	-	25	-	-	-
— varetægtsfængsel (transport)	5	2	-	7	-	-	-
Løslatt efter strafavbrydelse	-	-	-	-	-	-	-
Rømt	-	-	4	4	-	-	-
Overført til kreds- eller hjælpefængsel	-	-	-	-	-	-	-
B. Kredsfængselsfanger løslatt:							
a) boteavsonere	-	-	-	-	-	53	53
b) andre straffanger	-	-	-	-	-	4	4
Samlet avgang	284	116	39	439	25	57	82
Fangetal 30 juni 1915	180	142	58	380	32	-	32
Samlet antal fangedage i driftsaaret	70 356	49 891	18 288	138 535	10 473	1 145	11 618
Daglig middeltal av fanger	192,76	136,69	50,10	379,55	28,69	3,14	31,83
Høieste fangetal	218	146	60	379	32	15	38
Laveste fangetal	169	127	37	379	20	-	20

Tabel 2 (forts.).				Bods- fængslet.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.		
								Lands- fæng- sels- fanger.	Kredsfængsels- fanger.	
									Efter dom.	Til soning av bøter.
Indkommet i juli	1914			19	13	4	36	3	3	15
— - august	—			23	8	-	31	5	1	14
— - september	—			28	10	5	43	4	-	9
— - oktober	—			31	9	7	47	4	-	2
— - november	—			26	14	7	47	4	-	1
— - december	—			28	9	6	43	3	-	1
— - januar	1915			18	15	-	33	4	-	-
— - februar	—			24	10	6	40	-	-	1
— - mars	—			18	13	3	34	3	-	-
— - april	—			13	8	2	23	3	-	-
— - mai	—			13	11	6	30	2	-	-
— - juni	—			29	11	4	44	2	-	-
Utgaat i juli	1914			28	7	8	43	1	-	14
— - august	—			25	8	6	39	2	3	16
— - september	—			20	11	2	33	2	1	16
— - oktober	—			25	8	-	33	2	-	1
— - november	—			21	14	2	37	1	-	4
— - december	—			17	8	2	27	3	-	1
— - januar	1915			18	7	2	27	4	-	-
— - februar	—			30	8	-	38	2	-	-
— - mars	—			28	16	7	51	2	-	-
— - april	—			29	6	5	40	1	-	1
— - mai	—			25	14	2	41	3	-	-
— - juni	—			18	9	3	30	2	-	-
Fangetal 1 juli	1914 om morgenen			194	127	47	368	20	-	10
— 1 august	— - —			185	133	43	361	22	3	11
— 1 september	— - —			183	133	37	353	25	1	9
— 1 oktober	— - —			191	132	40	363	27	-	2
— 1 november	— - —			197	133	47	377	29	-	3
— 1 december	— - —			202	133	52	387	32	-	-
— 1 januar	1915			213	134	56	403	32	-	-
— 1 februar	— - —			213	142	54	409	32	-	-
— 1 mars	— - —			207	144	60	411	30	-	1
— 1 april	— - —			197	141	56	394	31	-	1
— 1 mai	— - —			181	143	53	377	33	-	-
— 1 juni	— - —			180	140	57	377	32	-	-

Tabel 3. Fangernes fordeling i klasser 30 juni 1915.		Bods- fængslet.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.
Antal fanger i 1ste klasse		79	81	36	196	13
— » — 2den —		66	35	16	117	12
— » — 3dje —		29	15	4	48	6
— » — 4de —		6	11	2	19	1
— » — 5te —		-	-	-	-	-
Ialt		180	142	58	380	32

Tabel 4. Disciplinære forseelser og refselsler.		B.	A.	T.	M.	K.
Disciplinære forseelser som har medført refselsler:						
Opsætsighed, ulydighed, upassende opførsel mot funktionærerne						
	10	7	7	24	1	
Rømning og forsøk derpaa	2	1	4	7	-	
Besiddelse av utillatte gjenstande (fuskearb.)	1	-	1	2	-	
Meddelelse til medfange	58	-	1	59	-	
Slagsmaal og andet ufredelig forhold til medfange	-	4	2	6	-	
Arbeidsvægring	1	15	2	18	-	
Dovenskap, slet arbeide	4	-	5	9	-	
Beskadigelse av inventar m. v.	13	3	2	18	-	
Anden upassende eller uanstændig opførsel	16	3	5	24	1	
Ialt	105	33	29	167	2	
Refselsler:						
Indskrænkning av cellebesøk	-	-	-	-	-	
Negtelse av beskæftigelse	-	-	1	1	-	
Berøvelse av enkelte maaltider	3	15	4	22	1	
Inddragning av arbeidspenger	-	-	-	-	-	
Nedsættelse i klasse	28	3	2	33	-	
Indsættelse i straffecelle	71	-	17	88	-	
Indsættelse i enrum efter fl. § 30, nr. 7	2	-	-	2	-	
Haardt natteleie	-	7	8	15	-	
Vand og brød	70	9	9	88	1	
Mørk celle	6	-	-	6	-	
Legemlig refselse	-	-	-	-	-	
Ialt	180	34	41	255	2	
Det antal ganger refselsler har været ilagt	102	30	18	150	2	
Antallet av refsede personer	64	20	13	97	2	
Procent av det samlede fangetal	13,8	7,75	13,4	11,8	3,3	

Tabel 5. Arbeidsvirksomheten.		B.	A.	T.	M.	K.
Samlet antal arbeidsdage	57 147	39 745	14 477	111 369	8 643	
Samlet antal fangedage uten arbeide	13 209	10 146	3 811	27 166	1 920	
Derav: Søn- og helligdage	11 631	8 339	3 078	23 048	1 742	
Sykedage	1 018	796	58	1 872	58	
Dage uten arbeide paa grund av arbeidsudygtighet forøvrig	73	158	353	584	-	
Dage uten arbeide paa grund av refselse	217	80	121	418	-	
Dage uten arbeide av andre grunde	270	773	201	1 244	120	

Tabel 5 (forts.).		Bods- fængslet.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder
Av det samlede antal fangedage utgjorde procentvis:						
Arbeidsdagene	%	81,23	79,82	79,16	80,39	81,82
Fangedagene uten arbeide	%	18,77	20,18	20,84	19,61	18,18
Derav: Søn- og helligdage	%	16,53	16,72	16,83	16,64	16,49
Sykedage	%	1,45	1,43	0,32	1,35	0,55
Dage uten arbeide paa grund av arbeidsudygtighet for- øvrig	%	0,10	0,32	1,93	0,42	-
Dage uten arbeide paa grund av refselse	%	0,31	0,16	0,66	0,30	-
Dage uten arbeide av andre grunde	%	0,38	1,55	1,10	0,90	1,14
Av arbeidsdagene anvendtes til arbeide:						
for fængslet selv		11 694	6 935	3 024	21 653	1 717
for andre fængsler		241	393	-	634	1 613
for andre offentlige indretninger		346	10 947	81	11 374	1 400
for kommunale indretninger		-	111	-	111	-
forøvrig		44 866	21 359	11 372	77 597	3 913
Av det samlede antal arbeidsdage utgjorde procentvis:						
Arbeidsdagene for fængslet selv	%	20,46	17,45	20,89	19,44	19,86
— for andre fængsler	%	0,42	0,99	-	0,57	18,68
— for andre off. indretninger	%	0,61	27,54	0,56	10,21	16,20
— for kommunale indret- ninger	%	-	0,28	-	0,10	-
— forøvrig	%	78,51	53,74	78,55	69,68	45,26
Antal fanger som gjennemsnitlig daglig ar- beidet i følgende arbeidsgrener:						
Snekkerarbeide		58,2	38,0	10,3	106,5	-
Leketøiarbeide, trærkjærerarbeide m. v.		18,5	12,2	5,6	36,3	-
Kurvmaker- og stolmakerarbeide		4,8	1,1	2,2	8,1	-
Dreierarbeide		6,7	2,3	1,8	10,8	-
Bødkerarbeide		-	0,7	-	0,7	-
Smedarbeide		6,8	13,0	4,3	24,1	-
Blikkenslagerarbeide		1,0	2,5	0,8	4,3	-
Malerarbeide		11,3	10,8	3,7	25,8	-
Hjulmakerarbeide		0,4	1,0	-	1,4	-
Skomakerarbeide		3,9	11,3	2,2	17,4	-
Salmakerarbeide		0,8	11,1	0,1	12,0	-
Skrædderarbeide		4,8	0,5	0,4	5,7	-
Murarbeide og utearbeide		4,8	1,7	-	6,5	-
Spinding, strikking, vævning m. v.		-	-	-	-	14,1
Dunrensing		-	-	0,3	0,3	-
Børste- og mattearbeide samt uld- og drevplukking		19,7	4,7	1,5	25,9	-
Stenhuggerarbeide		-	1,0	-	1,0	-
Bokbinderi, poseklistring m. v.		20,2	-	-	20,2	3,1
Avskrivning og bokrevision		2,8	-	-	2,8	-
Søm		-	-	-	-	0,6
Kjøkkenarbeide		2,0	3,0	2,8	7,8	-
Vask		3,7	2,0	1,5	7,2	-
Rengjøring av fængslet		8,0	7,0	4,0	19,0	2,3
Vedhugging og sagarbeide		4,0	1,0	2,7	7,7	-
Fyrbøterarbeide		1,0	1,0	-	2,0	-
Jorddyrkningsarbeide		0,1	-	1) 2,5	2,6	-
Diverse arbeider		4,8	4,1	0,9	9,8	8,7

1) Arbeidet paa Mæresmyren, se side .

Tabel 5 (forts.).		Bods- fængslet.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.
Bruttoindtægt av arbejdsdriften: ¹⁾						
a) ved arbejde av fabrikater til salg og arbejde for fremmede.....	kr.	57 691,35	122 164,15	34 882,91	214 738,41	76 892,89
b) ved arbejde for fængslet selv...	-	18 703,74	12 493,49	11 633,03	42 830,26	3 988,00
Tilsammen	kr.	76 395,09	134 657,64	46 515,94	257 568,67	80 880,89
Utgifter til materialer m. v.....	-	39 491,83	70 760,36	24 193,75	134 445,94	43 808,50
Nettoindtægt av arbejdsdriften.....	kr.	36 903,26	63 897,28	22 322,19	123 122,73	37 072,39
Gjennemsnitlig nettoindtægt pr. fange aarlige.....		-	191,48	467,46	288,70	302,56
Gjennemsnitlig nettoindtægt pr. fange for virkelige arbejdsdage.....	-	-	0,65	1,61	1,54	1,03
						0,94
Værdien av fabrikatbeholdningerne 30 juni 1915.....	kr.	42 773,46	27 421,17	17 121,67	87 316,30	29 908,97
Antal fanger som har været tilstaaet arbejds- penger.....		326	113	128	567	202
De tilstaaede arbejdspengers samlede beløb.....	kr.	1 812,01	1 058,74	1 439,29	4 310,04	1 803,44
Beløpet av arbejdspenger som tilkom fangerne ved aarets udgang.....	-	1 039,99	1 023,81	1 329,32	3 393,12	1 309,44
Antal fanger som i aarets løp har anvendt arbejdspenger til hjælp for slegtninger m. v.....	-	3	14	42	59	48
Det samlede beløb som er anvendt paa denne maate.....	kr.	14,00	109,10	437,75	560,85	190,52
Tabel 6. Undervisningen.		B.	A.	T.	M.	K.
Skolepligtige fanger.....		336	69	17	422	26
Heraf: mottok undervisning i skole....	158	37	9	204	21	
mottok undervisning utenfor skole (regl. §§ 17—19).....	57	-	-	57	1	
mottok ikke undervisning (regl. § 12)	121	32	8	161	4	
Av fanger over 30 aar undervistes.....	8	6	2	16	4	
Undervisning i fremmede sprog er meddelt	15	-	6	21	-	
Undervisning i sang er meddelt.....	37	-	16	53	21	
Fanger i skolens 1ste afdeling.....	²⁾ 158	-	3	161	17	
2den afdeling.....	-	22	5	27	4	
3dje afdeling.....	-	14	3	17	-	
Av de i aaret utgaaede fanger som er prøvet, kunde ved indsættelsen						
hverken læse eller skrive.....	-	-	-	-	1	
ikke læse.....	-	-	-	-	1	
ikke skrive.....	-	-	-	-	1	
Ved utgangen kunde						
hverken læse eller skrive.....	-	-	-	-	-	
ikke læse.....	-	-	-	-	-	
ikke skrive.....	-	-	-	-	-	

¹⁾ For Trondhjems landsfængsel og kvindeanstaltens vedkommende omfatter de her opførte indtægter og udgifter ogsaa de til dem knyttede tvangsarbejdshus, da der ikke er ført særskilte opgaver for fanger og tvangsarbejdere.

²⁾ Bodsfængslets skole har bare én afdeling.

Tabel 6 (forts.).		Bods- fængslet.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.
Ved indsættelsen havde						
gode kristendomskundskaper		211	92	31	334	6
daarlige — « —		46	9	4	59	19
Ved utgangen havde						
gode kristendomskundskaper		246	99	33	378	13
daarlige — « —		11	2	2	15	12

Tabel 7. Brevveksling og besøk.		B.	A.	T.	M.	K.
Antal brev, sendt av fangerne		852	387	244	1 483	165
Antal brev, indløpet til fangerne		1 433	411	319	2 163	172
Antal besøk		334	205	17	556	95
Antal fanger som har sendt brev		319	146	58	523	48
Antal fanger som har faat brev		289	141	54	484	39
Antal fanger som har mottat besøk		164	94	6	264	30
Antal fanger som hverken har skrevet eller faat brev eller mottat besøk		113	86	31	230	11
De sidst anførte fanger utgjør følgende pro- cent av det samlede antal fanger		24,4	33,3	32,0	28,1	18,0

Tabel 8. Kosten.		B.	A.	1) T.	M.	K.
Dage med almindelig fangekost efter regle- mentets kap. 21 §§ 1—4		69 799	49 727	23 082	147 608	11 068
— med berøvelse av enkelte maaltider. . .		15	57	12	84	5
— med vand og brød		265	33	107	405	404
— med avvikelse fra den almindelige kost efter lægens forskrift, jfr. reglm. kap. 21 § 10		277	3 309	37	3 623	141
Portioner av eftermiddagskost efter regle- mentets kap. 21 § 6 II		-	-	21 541	21 541	8 558
Ekstraforpleininger utenfor dem som lægen har forordnet efter reglm. kap. 21 § 10		21 153	3 550	5 471	30 174	270
Den daglige utgift til kost pr. fange . . . kr.		0,41	0,45	0,55	0,45	2) 0,39

1) For Trondhjems landsfængsel gjelder opgaven fanger og tvangsarbeidere underrett.

2) Den her opførte daglige utgift gjelder fanger og tvangsarbeidere underrett.

Tabel 9. Sykestatistik.	Bods- fængs- let.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf. 1)	Ialt mænd.	Lf. for Kvin- der.
Tilbakeiggende fra forrige aar	2	7	1	10	1
Tilkommet i aaret	84	121	82	287	8
Samlet antal tilfælder	86	128	83	297	9
Derav: epidemiske og andre smitsomme sygdommer.	48	60	-	108	-
— andre indvortes sygdommer	22	42	62	126	8
— kirurgiske sygdommer og hudsyg- dommer	12	24	21	57	1
— sindssygdommer	4	2	-	6	-
Utgaaet helbredet	75	106	79	260	5
— i bedring	-	10	4	14	1
— uhelbredet	10	-	-	10	3
Døde	-	2	-	2	-
Tilbakeiggende ved aarets utgang	1	2	-	3	1
For de i aaret tilkomne tilfælder:					
sygdommen opstaat før indkomsten . . .	9	29	11	49	5
— » — — — — — efter —	75	92	72	239	3
Sygdomstilfælder antagelig foraarsaget ved opholdet i fængslet	-	-	-	-	-
Samlet antal sykedage	1 018	821	159	1 998	74
Middeltal av sykedage paa hvert tilfælde . .	11,8	6,4	1,9	6,7	8,2
Middeltal av syke pr. dag	2,8	2,2	0,4	5,4	0,2
Dette antal utgjør følgende procent av det daglige middeltal av fanger.	1,5	3,0	0,8	1,4	0,1
Det samlede antal sygdomstilfælder falder paa følgende antal syke fanger	86	79	16	181	9
Dette antal utgjør følgende procent av det samlede antal fanger	18,5	30,6	16,5	22,1	14,8

Tabel 10. Indtægter og udgifter. ²⁾	Bods- fængslet.	Akershus lf.	Trond- hjems lf.	Lf. for Kvinder.	Alle lands- fængsler tilsammen.
Indtægter:	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Arbejdsdriften	76 395,09	134 657,64	46 515,94	80 880,89	338 449,56
Forskjellige indtægter	7 387,44	6 903,63	1 452,72	2 342,70	18 086,49
Tilsammen	83 782,53	141 561,27	47 968,66	83 223,59	356 536,05

1) Se note 1, foreg. side.

2) I opgaven er under Trondhjems landsfængsel og Lf. for Kvinder ogsaa medregnet indtægter og utgifter ved henholdsvis Trondhjems tvangsarbeidshus og Arbeids-
huset for Kvinder.

Tabel 10 (forts.).	Bods- fængslet.	Akershus lf.	¹⁾ Trond- hjems lf.	¹⁾ Lf. for Kvinder.	¹⁾ Allelands- fængsler tilsammen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Utgifter:					
Lønninger	78 430,92	102 765,61	67 585,28	46 155,75	294 937,56
Leiehjælp	10 521,00	4 086,35	7 499,93	15 832,80	37 940,08
Kost til fangerne	28 848,01	22 507,29	15 593,14	19 576,18	86 524,62
Klær til fangerne	4 674,35	4 925,11	3 929,04	3 696,27	17 224,77
Lys	5 358,94	3 848,58	1 561,12	2 960,83	13 729,47
Brænde	13 426,49	8 614,28	6 791,70	12 960,12	41 792,59
Renhold	6 863,49	5 190,42	3 026,69	4 654,67	19 735,27
Sykeutgifter	1 822,33	1 244,42	613,73	2 277,93	5 958,41
Understøttelse ved løsladelsen . . .	4 144,31	1 535,87	1 657,30	1 553,03	8 890,51
Inventar	4 028,60	1 723,01	1 470,18	2 974,45	10 196,24
Bygningerne	9 998,36	5 335,04	2 057,22	5 998,96	23 389,58
Materialer og redskaper til arbeids- driften	39 491,83	70 760,36	24 193,75	43 808,50	178 254,44
Fællesutsalget i Kristiania	6 442,91	6 442,91	-	1 840,83	14 726,65
Forskjellige utgifter	5 693,86	2 476,33	2 150,30	2 340,90	12 661,39
Ekstraordinære utgifter	3 560,00	-	-	-	3 560,00
Tilsammen	223 305,40	241 455,58	138 129,38	166 631,22	769 521,58
Tilskud av statskassen	139 522,87	99 894,31	90 160,72	83 407,63	412 985,53
Utgifter pr. fange aarlig:					
Lønninger	406,88	751,82	874,10	372,01	555,61
Leiehjælp	54,58	29,90	97,00	127,61	71,47
Kost til fangerne	149,66	164,66	201,67	157,78	163,00
Klær til fangerne	24,25	36,03	50,82	29,79	32,45
Lys	27,80	28,16	20,19	23,86	25,86
Brænde	69,65	63,02	87,84	104,46	78,73
Renhold	35,61	37,97	39,14	37,52	37,18
Sykeutgifter	9,45	9,10	7,94	18,36	11,22
Understøttelse ved løsladelsen . . .	21,50	11,24	21,43	12,52	16,75
Inventar	20,90	12,60	19,01	23,97	19,21
Bygningerne	51,87	39,03	26,61	48,35	44,06
Fællesutsalget i Kristiania	33,42	47,13	-	14,84	27,74
Forskjellige utgifter	29,54	18,12	27,81	18,87	23,85
Paa disse konti tilsammen	935,11	1 248,78	1 473,56	989,94	1 107,13
hvilket daglig pr. fange utgjør . . .	2,56	3,42	4,03	2,71	3,03
Av foranstaaende utgifter er dækket					
a. aarlig pr. fange:					
ved utbytte av arbeidsdriften	191,45	467,46	288,70	298,80	301,78
- andre indtægter	38,32	50,51	18,79	18,88	34,07
- tilskud av statskassen . . .	705,34	730,81	1 166,07	672,26	771,28
b. daglig pr. fange:					
ved utbytte av arbeidsdriften	0,52	1,28	0,79	0,82	0,83
- andre indtægter	0,11	0,14	0,05	0,05	0,09
- tilskud av statskassen . . .	1,93	2,00	3,19	1,84	2,11

¹⁾ Se note 2 foreg. side.

Tabel 11. Fortegnelse over kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1 juli 1914.	Almindelige celle-	Fællesrum.	Større enkelt-rum.	Til-sammen fange-rum.	Bestyrer.	Regnskabsfører.
1. Kredsfængslerne.						
Kristiania	140	4	12	156	Særlig direktør. For tiden cand. jur. Thomas Segelke Thrap.	Skattefogden.
Kristiania kreds-fængsels annekst	138	-	-	138		
Skedsmo	43	-	-	43	Kristiania kreds-fængsels direktør.	Amtskassereren i Akershus.
Hamar	23	3	2	28	Politimesteren.	Amtskassereren i Hedemarken.
Eker	14	2	2	18	Sorenskriveren i Eker, Modum og Sigdal.	Amtskassereren i Buskerud.
Drammen	12	1	-	13	Politimesteren.	Skattefogden.
Skien	18	2	-	20	Politimesteren.	Amtskassereren i Bratsberg.
Kristiansand	15	2	2	19	Politimesteren.	Byfogden.
Stavanger A.	12	1	2	15	{ Politimesteren.	Skifteforvalteren.
— » — B.	7	1	2	10		
Bergen	30	3	5	38	Politimesteren.	Skattefogden.
Molde	8	1	1	10	Byfogden.	Byfogden.
Trondhjem A	18	2	1	21	{ Direktøren for Trondhjems landsfængsel.	Regnskabsføreren ved Trondhjems landsfængsel.
— » — B	12	1	1	14		
Bodø	7	1	2	10	Politimesteren.	Fogden i Salten.
Tromsø	12	1	1	14	Politimesteren.	Amtskassereren i Tromsø.
Vadsø	8	1	-	9	Politimesteren i Tanen-Varanger.	Amtskassereren i Finmarken.
2. De større hjælpefængsler.						
Fredrikshald	12	1	-	13	Politimesteren.	Byfogden.
Sarpsborg	8	1	1	10	Politimesteren.	Byfogden.
Fredrikstad	16	1	-	17	Politimesteren.	Byfogden.
Moss	8	1	1	10	Politimesteren.	Byfogden.
Eidsberg	8	3	1	12	Politimesteren i Sarpsborg.	Amtskassereren i Smaalenene.
Kongsvinger	16	2	2	20	Politifuldmægtigen i Romerike og Vinger.	Amtskassereren i Hedemarken.
Gjøvik	21	3	2	26	Politimesteren i Vestoplandene.	Amtskassereren i Kristian.
Sel	20	2	-	22	Sorenskr. i Nordre Gudbrandsdalen.	Amtskassereren i Kristian.

Tabel 11. Fortegnelse over kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1 juli 1914.
(forts.)

	Almindelige celler.	Fællesrum.	Større enkelt-rum.	Til-sammen fange-rum.	Bestyrer.	Regnskabsfører
Hønefoss	8	1	1	10	Politimesteren i Ringerike.	Amtskassereren i Buskerud.
Nes	8	1	-	9	Sørenskriveren i Hallingdal.	Amtskassereren i Buskerud.
Kongsberg	8	2	1	11	Politimesteren.	Amtskassereren i Buskerud.
Sande	9	1	1	11	Politifuldmægtigen i Nordre Jarlsberg.	Amtskassereren i Jarlsberg og Larvik.
Holmestrand	5	-	1	6	Politifuldmægtigen i Nordre Jarlsberg.	Amtskassereren i Jarlsberg og Larvik.
Horten	11	1	2	14	Politimesteren i Nordre Jarlsberg.	Amtskassereren i Jarlsberg og Larvik.
Sem	16	3	1	20	Politimesteren i Tønsberg.	Amtskassereren i Jarlsberg og Larvik.
Tønsberg	7	1	1	9	Politimesteren.	Byfogden.
Sandefjord	4	1	1	6	Byfogden.	Byfogden.
Larvik	10	1	1	12	Politimesteren.	Byfogden.
Kragerø	4	1	-	5	Politimesteren.	Amtskassereren i Bratsberg.
Arendal	14	2	2	18	Politimesteren.	Byfogden.
Vossevangen	10	1	-	11	Sørenskriveren i Hardanger og Voss.	Amtskassereren i Søndre Bergenhus.
Vik	12	1	-	13	Politimesteren i Sogn.	Amtskassereren i Nordre Bergenhus.
Aalesund	16	1	1	18	Politimesteren.	Byfogden.
Kristiansund	12	1	1	14	Politimesteren.	Byfogden.
Stenkjær	8	1	2	11	Politimesteren i Iqdtrøndelagen.	Amtskassereren i Nordre Trondhjem.
Namsos	6	-	-	6	Politimesteren i Namdalen.	Amtskassereren i Nordre Trondhjem.
Kabelvaag	8	1	1	10	Politimesteren i Lofoten og Vesteraalen.	Amtskassereren i Nordland.
Hammerfest	5	1	1	7	Politimesteren i Vestfinmarken.	Byfogden.
Tils.	807	62	58	927		

Kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1914—1915.

Nr.	Tabel 12. Fangetallet.	Hensittende ved driftsaarets begyndelse.										Indkommet i driftsaarets løp.										Samlet antal fanger i driftsaaret.										Nr.	
		A. Straffanger.										A. Straffanger.										A. Straffanger.											
		1. Fanger som har utstaat frihetsstraf, fordi de ikke har betalt bøter.					2. Andre fanger som har utstaat frihetsstraf.					3. Til-sammen.					B. Andre fanger.					1. Fanger som har utstaat frihetsstraf, fordi de ikke har betalt bøter.					2. Andre fanger som har utstaat frihetsstraf.						
		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
1	Kristianja	78	6	65	5	143	11	74	15	217	26	3 419	201	1 082	78	4 501	279	1 969	292	6 470	571	3 497	207	1 147	83	4 644	290	2 043	307	6 687	597	1	
2	Hamar	2	1	5	1	7	2	4	-	11	2	143	39	72	11	215	50	79	4	294	54	145	40	77	12	222	52	83	4	305	56	2	
3	Drammen	9	-	-	-	9	-	4	-	13	-	349	14	47	1	396	15	188	7	584	22	358	14	47	1	405	15	192	7	597	22	3	
4	Skien	5	1	2	-	7	1	8	-	15	1	566	36	86	1	652	37	157	6	809	43	571	37	88	1	659	38	165	6	824	44	4	
5	Kristiansand	2	-	6	-	8	-	3	-	11	-	181	19	265	4	446	23	120	17	566	40	183	19	271	4	454	23	123	17	577	40	5	
6	Stavanger A.	1	1	4	-	5	1	3	1	8	2	249	41	176	8	425	49	67	24	492	73	250	42	180	8	430	50	70	25	500	75	6	
7	— B.	1	-	3	-	4	-	3	-	7	-	247	-	43	-	290	-	139	-	429	-	248	-	46	-	294	-	142	-	436	-	7	
8	Bergen	15	1	3	2	18	3	12	1	30	4	805	77	317	16	1 122	93	515	66	1 637	159	820	78	320	18	1 140	96	527	67	1 667	163	8	
9	Molde	-	-	3	-	3	-	5	-	8	-	20	1	22	1	42	2	29	1	71	3	20	1	25	1	45	2	34	1	79	3	9	
10	Trondhjem A.	12	-	16	1	28	1	3	1	31	2	304	5	211	7	515	12	70	10	585	22	316	5	227	8	543	13	73	11	616	24	10	
11	— B.	1	-	5	-	6	-	10	-	16	-	81	6	74	4	155	10	256	24	411	34	82	6	79	4	161	10	266	24	427	34	11	
12	Bodø	1	1	1	-	2	1	1	-	3	1	8	-	30	2	38	2	23	2	61	4	9	1	31	2	40	3	24	2	64	5	12	
13	Tromsø	1	-	1	-	2	-	2	-	4	-	117	5	69	2	186	7	73	10	259	17	118	5	70	2	188	7	75	10	263	17	13	
14	Vadsø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34	2	40	-	74	2	22	1	96	3	34	2	40	-	74	2	22	1	96	3	14	
	I. Tilsammen	128	11	114	9	242	20	132	18	374	38	6 523	446	2 534	135	9 057	581	3 707	464	12 764	1 045	6 651	457	2 648	144	9 299	601	3 839	482	13 138	1 083		
	II. De større hjælpefængsler.																																
15	Fredrikshald	-	-	5	-	5	-	3	-	8	-	47	-	27	1	74	1	39	1	113	2	47	-	32	1	79	1	42	1	121	2	15	
16	Sarpsborg	1	-	1	-	2	-	-	-	2	-	175	2	33	-	208	2	72	4	280	6	176	2	34	-	210	2	72	4	282	6	16	
17	Fredrikstad	5	-	1	-	6	-	4	-	10	-	185	2	164	2	349	4	118	3	467	7	190	2	165	2	355	4	122	3	477	7	17	
18	Moss	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	136	-	24	1	160	1	61	1	221	2	136	-	24	1	160	1	63	1	223	2	18	
19	Eidsberg	1	-	-	-	1	-	1	-	2	-	10	-	25	-	35	-	19	-	54	-	11	-	25	-	36	-	20	-	56	-	19	
20	Kongsvinger	-	-	2	-	2	-	-	-	2	-	31	-	45	2	76	2	53	13	129	15	31	-	47	2	78	2	53	13	131	15	20	
21	Gjøvik	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	32	2	39	-	71	2	25	1	96	3	32	2	40	-	72	2	25	1	97	3	21	
22	Sel	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	7	-	5	-	12	-	2	-	14	-	7	-	6	-	13	-	2	-	15	-	22	
23	Hønefoss	-	-	1	-	1	-	1	-	2	-	18	-	13	-	31	-	40	3	71	3	18	-	14	-	32	-	41	3	73	3	23	
24	Nes	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	4	1	4	1	-	-	1	-	1	-	4	1	5	1	24	
25	Kongsberg	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	85	-	22	2	107	2	54	4	161	6	85	-	22	2	107	2	55	4	162	6	25	
26	Holmestrand	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	38	2	8	-	46	2	18	-	64	2	38	2	8	-	46	2	19	-	65	2	26	
27	Horten	-	1	2	-	2	1	-	-	2	1	42	-	102	1	144	1	44	1	188	2	42	1	104	1	146	2	44	1	190	3	27	
28	Sem	-	-	8	1	8	1	-	-	8	1	26	-	78	-	104	-	7	2	111	2	26	-	86	1	112	1	7	2	119	3	28	
29	Tønsberg	2	-	1	-	3	-	1	-	4	-	183	2	27	2	210	4	57	5	267	9	185	2	28	2	213	4	58	5	271	9	29	
30	Sandefjord	3	-	-	-	3	-	3	-	6	-	147	1	9	-	156	1	30	5	186	6	150	1	9	-	159	1	33	5	192	6	30	
31	Larvik	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	108	3	22	-	130	3	51	1	181	4	109	3	22	-	131	3	51	1	182	4	31	
32	Kragerø	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	34	-	3	-	37	-	14	-	51	-	35	-	3	-	38	-	14	-	52	-	32	
33	Arendal	1	-	3	-	4	-	2	-	6	-	123	1	40	1	163	2	31	1	194	3	124	1	43	1	167	2	33	1	200	3	33	
34	Haugesund *)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	61	2	94	-	155	2	51	5	206	7	61	2	94	-	155	2	51	5	206	7	34	
35	Vossevangen	-	-	4	-	4	-	-	-	4	-	18	-	67	1	85	1	23	2	108	3	18	-	71	1	89	1	23	2	112	3	35	
36	Vik	-	-	6	1	6	1	1	-	7	1	3	-	29	-	32	-	9	-	41	-	3	-	35	1	38	1	10	-	48	1	36	
37	Aalesund	-	-	3	-	3	-	1	-	4	-	58	1	80	1	138	2	55	5	193	7	58	1	83	1	141	2	56	5	197	7	37	
38	Kristiansund	1	-	-	-	1	-	2	-	3	-	131	2	69	-	200	2	67	4	267	6	132	2	69	-	201	2	69	4	270	6	38	
39	Stenkjær	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	1	33	-	51	1	13	-	64	1	18	1	33	-	51	1	13	-	64	1	39	
40	Namsos	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2	-	7	-	9	-	13	1	22	1	2	-	7	-	9	-	14	1	23	1	40	
41	Kabelvaag	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	-	23	-	41	-	29	-	70	-	18	-	23	-	41	-	29	-	70	-	41	
42	Hammerfest	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47	3	28	1	75	4	30	1	105	5	47	3	28	1	75	4	30	1	105	5	42	
	II. Tilsammen	16	1	40	2	56	3	24	-	80	3	1 783	24	1 116	15	2 899	39	1 029	64	3 928	103	1 799	25	1 156	17	2 955	42	1 053	64	4 008	106		
	Sum av I og II	144	12	154	11	298	23	156	18	454	41	8 306	470	3 650	150	11 956	620	4 736	528	16 692	1 148	8 450	482	3 804	161	12 254	643	4 892	546	17 146	1 189		

*) Gjælder tidsrummet 1 december 1914—30 juni 1915.

Kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1914—1915.

Nr.	Tabel 13. De forskjellige slags straffanger. Hensittende ved drifts- aarets begyndelse og i aaret indkomne. Fanger som har utstaat forskjellige slags fri- hetsstraf er her ført op under alle de slags straf som de har utstaat.	Av straffanger som utstod frihetsstraf, fordi de ikke hadde betalt bøter							Av straffanger som forøvrig utstod frihetsstraf							Av det samlede antal straffanger											Nr.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
		utholdt							utholdt							utholdt																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
		almindelig fængsel.	fængsel paa vand og brød.	fængsel med haardt natteleie.	mili- tær arrest.	almindelig fængsel.	fængsel paa vand og brød.	fængsel med haardt natteleie.	hefte.	mili- tær arrest.	almindelig fængsel.	fængsel paa vand og brød.	fængsel med haardt natteleie.	hefte.	mili- tær arrest.	almindelig fængsel.	fængsel paa vand og brød.	fængsel med haardt natteleie.	hefte.	mili- tær arrest.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
																					M.	K.	M.	K.	M.	K.		M.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
																					M.	K.	M.	K.	M.	K.		M.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
I. Kreds fængslerne.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	

*) Gjælder tidsrummet 1 december 1914—30 juni 1915.

Kreisfængslerne og de større hjælpefængsler 1914—1915.

Nr.	Tabel 14. Fængdeage.	Fangedage.																														Nr.					
		A. Straffanger																																			
		som udstod frihedsstraf, fordi de ikke havde betalt bøter.										som forøvrig udstod frihedsstraf.										Tilsammen.															
		Almindelig fængsel.	Fængsel paa vand og brød.	Fængsel med haardt natteleie.	Mil- tær arrest.	Tilsammen.	Almindelig fængsel.	Fængsel paa vand og brød.	Fængsel med haardt natteleie.	Hefte. tær arrest.	Tilsammen.	Almindelig fængsel.	Fængsel paa vand og brød.	Fængsel med haardt natteleie.	Hefte. tær arrest.	Tilsammen.	Almindelig fængsel.	Fængsel paa vand og brød.	Fængsel med haardt natteleie.	Hefte. tær arrest.	Tilsammen.	B. Andre fanger.					C. Ialt										
		M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.	M. K.						
I. Kreisfængslerne.																																					
1	Kristiania	6 845	755	21 889	1533	34	25	-	28 768	2 313	17 377	1448	5 774	414	476	26	-	574	24 301	1 888	24 222	2 203	27 663	1 947	510	51	-	574	52 969	4 201	31 616	5 247	84 585	9 448	94 033		
2	Hamar	397	1 318	302	162	-	-	-	749	1 480	2 004	365	260	23	-	-	-	66	2 330	388	2 401	1 693	612	185	-	-	-	66	3 079	1 888	936	67	4 005	1 934	5 939		
3	Drammen	18	9	1 500	42	-	-	-	1 608	51	49	91	155	5	2	-	-	118	324	96	67	100	1 745	47	2	-	-	118	1 932	147	1 499	71	3 431	218	3 649		
4	Skien	872	43	2 105	132	-	-	-	2 977	175	1 097	29	490	5	8	-	-	118	1 713	34	1 963	72	2 565	137	8	-	-	118	4 690	209	1 792	35	6 492	244	6 736		
5	Kristiansund	51	14	568	65	-	-	-	619	79	668	56	499	29	58	-	-	1 128	2 343	83	719	70	1 067	94	58	-	-	1 128	2 962	164	1 356	228	4 318	392	4 710		
6	Stavanger A.	519	250	632	87	-	-	-	1 181	337	892	209	380	68	-	-	-	519	1 761	277	1 411	459	1 012	155	-	-	-	519	2 942	614	1 268	248	4 210	862	5 072		
7	— B.	651	-	883	-	-	-	-	1 534	-	887	-	282	-	-	-	-	1 169	-	1 538	-	1 165	-	-	-	-	-	-	2 703	-	1 939	-	4 642	-	4 642		
8	Bergen	2 482	641	2 663	171	-	-	-	5 145	812	4 666	435	1 049	72	6	18	-	460	6 229	507	7 178	1 076	3 712	243	6	18	-	460	11 374	1 319	5 468	729	16 842	2 048	18 890		
9	Molde	3	15	66	-	-	-	-	69	15	848	2	63	7	-	-	-	43	954	9	851	17	129	7	-	-	-	43	1 023	24	364	2	1 387	26	1 413		
10	Trondhjem A.	227	-	1 190	8	-	-	-	1 417	8	2 277	57	885	30	30	20	-	419	3 631	87	2 504	57	2 075	38	30	20	-	419	5 048	95	1 601	258	6 649	353	7 002		
11	— B.	72	32	330	19	-	-	-	402	51	1 091	134	437	10	-	12	-	95	1 635	144	1 163	160	767	29	-	12	-	95	2 087	156	2 962	235	4 999	430	5 429		
12	Bodo	47	40	8	-	-	-	-	55	5	308	45	80	15	30	-	-	104	722	60	556	85	88	15	30	-	-	104	777	100	780	56	1 557	156	1 713		
13	Tromsø	189	2	274	13	-	-	-	463	15	561	170	267	-	10	-	-	210	1 048	170	750	172	541	13	10	-	-	210	1 511	185	557	46	2 068	231	2 299		
14	Vadsø	260	2	95	7	16	-	-	371	9	288	-	118	-	62	-	-	108	576	-	548	2	213	7	78	-	-	108	947	9	289	1	1 236	10	1 246		
I. Tilsammen		12 663	3 121	33 645	2 239	50	25	-	45 358	5 385	323 213	3 041	10 729	678	682	26	50	-	3 962	48 636	3 745	45 876	6 162	43 374	2 917	732	51	50	-	3 962	93 394	9 130	62 417	7 222	146 411	16 352	162 763
II. De større hjælpefængsler.																																					
15	Fredrikshald	146	-	122	-	-	-	-	268	-	88	-	160	1	-	-	-	95	343	1	324	-	382	1	-	-	-	95	611	1	572	10	1 183	11	1 194		
16	Sarpsborg	35	2	441	5	6	-	-	482	7	222	-	180	-	2	-	-	96	500	-	257	2	621	5	8	-	-	96	982	7	923	9	1 905	16	1 921		
17	Fredrikstad	72	-	912	17	-	-	-	984	17	736	-	347	15	8	-	-	686	1 757	13	808	-	1 259	32	8	-	-	686	2 741	32	1 242	14	3 383	46	4 029		
18	Moss	23	-	497	-	-	-	-	510	-	115	-	145	15	3	-	-	52	316	13	138	-	633	15	3	-	-	52	836	15	225	6	1 051	21	1 072		
19	Eidsberg	37	-	38	-	-	-	-	95	-	537	-	101	-	-	-	-	27	665	-	574	-	159	-	-	-	-	27	760	-	446	-	1 206	-	1 206		
20	Kongsvinger	325	-	148	-	-	-	-	473	-	1 033	42	241	14	-	-	-	42	1 376	56	1 418	42	339	14	-	-	-	42	1 849	56	222	29	3 071	85	2 156		
21	Gjøvik	123	6	95	3	-	-	-	218	9	1 625	-	186	-	-	-	-	3	1 814	-	1 748	6	281	3	-	-	-	3	2 062	9	250	1	2 282	10	2 292		
22	Sel	76	-	2	-	-	-	-	78	-	41	-	9	-	-	-	-	50	-	-	117	-	11	-	-	-	-	-	128	-	27	-	155	-	155		
23	Honefoss	26	-	49	-	-	-	-	75	-	83	-	-	-	-	-	-	23	150	-	70	-	132	-	-	-	-	23	225	-	274	37	499	37	536		
24	Nes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	-	-	-	-	-	-	-	24	-	24	-	-	-	-	-	-	-	24	-	109	4	133	4	137		
25	Kongsberg	13	-	229	-	-	-	-	242	-	24	-	94	7	-	-	-	65	183	7	37	-	323	7	-	-	-	65	425	7	809	67	1 234	74	1 308		
26	Holmestrand	-	-	111	6	-	-	-	117	6	85	-	41	-	-	-	-	3	129	-	91	-	152	6	-	-	-	-	3	246	6	125	-	371	6	377	
27	Horten	70	9	94	-	-	-	-	164	9	187	18	344	2	12	126	-	272	941	20	257	27	438	2	12	126	-	272	1 105	29	465	9	1 570	38	1 608		
28	Sem	-	-	86	-	-	-	-	86	-	1 332	3	580	-	134	-	-	178	2 224	3	1 332	3	666	-	134	-	-	178	2 310	3	171	99	2 482	102	2 584		
29	Tonsberg	93	-	531	5	-	-	-	624	5	143	1	229	18	-	-	-	1	373	19	336	1	700	23	-	-	-	1	997	24	639	88	1 636	112	1 748		
30	Sandefjord	11	-	420	3	-	-	-	431	3	43	-	107	-	-	-	-	6	156	-	54	-	327	3	-	-	-	6	587	3	236	68	823	71	894		
31	Larvik	17	-	424	8	-	-	-	441	8	547	-	159	-	-	-	-	10	716	-	564	-	583	8	-	-	-	10	1 157	8	335	2	1 492	10	1 503		
32	Kragerø	92	-	80	-	-	-	-	181	-	70	-	-	-	-	-	-	6	76	-	162	-	88	-	-	-	-	6	257	-	83	-	340	-	340		
33	Arendal	144	-	247	2	-	-	-	391	2	785	5	125	-	-	-	-	79	989	5	929	5	372	2	-	-	-	79	1 380	7	343	32	1 723	39	1 763		
34	Haugesund *)	127	-	141	14	-	-	-	268	14	463	-	92	-	2	-	-	712	1 269	-	590	-	233	14	2	-	-	712	1 537	14	400	65	1 957	79	2 016		
35	Vossevangen	205	-	49	-	-	-	-	254	-	1 306	84	46	-	2	8	-	192	1 554	84	1 511	84	95	-	2	8	-	192	1 808	84	220	7	2 028	91	2 119		
36	Vik	80	-	-	-	-	-	-	80	-	908	26	66	9	-	-	-	35	1 069	35	988	26	66	9	-	-	-	35	1 089	35	188	-	1 277	35	1 312		
37	Aalesund	233	-	129	6	-	-	-	362	6	722	1	128	4	-	-	-	222	1 072	5	955	1	257	10	-	-	-	222	1 494	11	1 289	49	2 733	60	2 793		
38	Kristiansund	324	18	344	3	-	-	-	668	21	330	-	162	-	9	26	-	165	692	-	654																

Nr.	Tabel 15. Middeltal av fanger og høieste fangetal.	Middeltal.									Høieste fangetal av alle slags fanger underrett.
		A. Straf fanger.			B. Andre fanger.			C. Ialt.			
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	
I. Kreds- fængslerne.											
1	Kristiania	145,13	11,52	156,65	86,62	14,38	101,00	231,75	25,90	257,65	294
2	Hamar	8,43	5,12	13,55	2,54	0,18	2,72	10,97	5,30	16,27	32
3	Drammen	5,29	0,40	5,69	4,11	0,19	4,30	9,40	0,59	9,99	21
4	Skien	12,86	0,58	13,44	4,90	0,10	5,00	17,76	0,68	18,44	28
5	Kristiansand	8,11	0,45	8,56	3,72	0,62	4,34	11,83	1,07	12,90	26
6	Stavanger A	8,06	1,68	9,74	3,47	0,68	4,15	11,53	2,36	13,89	27
7	—»— B	7,41	-	7,41	5,31	-	5,31	12,72	-	12,72	19
8	Bergen	31,16	3,61	34,77	14,98	2,00	16,98	46,14	5,61	51,75	60
9	Molde	2,80	0,06	2,86	1,00	0,01	1,01	3,80	0,07	3,87	8
10	Trondhjem A	13,83	0,26	14,09	4,38	0,71	5,09	18,21	0,97	19,18	35
11	—»— B	5,58	0,53	6,11	8,12	0,64	8,76	13,70	1,17	14,87	22
12	Bodø	2,13	0,27	2,40	2,14	0,15	2,29	4,27	0,42	4,69	13
13	Tromsø	4,14	0,51	4,65	1,53	0,12	1,65	5,67	0,63	6,30	21
14	Vadsø	2,59	0,02	2,61	0,79	0,01	0,80	3,38	0,03	3,41	8
I. Tilsammen		257,52	25,01	282,53	143,61	19,79	163,40	401,13	44,80	445,93	
II. De større hjelpefængsler.											
15	Fredrikshald	1,67	0,01	1,68	1,56	0,03	1,59	3,23	0,04	3,27	11
16	Sarpsborg	2,69	0,02	2,71	2,53	0,02	2,55	5,22	0,04	5,26	12
17	Fredrikstad	7,52	0,09	7,61	3,40	0,04	3,44	10,92	0,13	11,05	22
18	Moss	2,26	0,04	2,30	0,62	0,02	0,64	2,88	0,06	2,94	10
19	Eidsberg	2,08	-	2,08	1,22	-	1,22	3,30	-	3,30	12
20	Kongsvinger	5,07	0,15	5,22	0,61	0,08	0,69	5,68	0,23	5,91	16
21	Gjøvik	5,57	0,02	5,59	0,68	0,01	0,69	6,25	0,03	6,28	16
22	Sel	0,35	-	0,35	0,07	-	0,07	0,42	-	0,42	3
23	Honefoss	0,62	-	0,62	0,75	0,10	0,85	1,37	0,10	1,47	6
24	Nes	0,07	-	0,07	0,30	0,01	0,31	0,37	0,01	0,38	2
25	Kongsberg	1,16	0,02	1,18	2,24	0,18	2,42	3,40	0,20	3,60	11
26	Holmestrand	0,67	0,02	0,69	0,34	-	0,34	1,01	0,02	1,03	5
27	Horten	3,03	0,08	3,11	1,27	0,02	1,29	4,30	0,10	4,40	17
28	Sem	6,33	0,01	6,34	0,47	0,27	0,74	6,80	0,28	7,08	14
29	Tønsberg	2,73	0,07	2,80	1,75	0,24	1,99	4,48	0,31	4,79	12
30	Sandefjord	1,61	0,01	1,62	0,65	0,18	0,83	2,26	0,19	2,45	11
31	Larvik	3,17	0,02	3,19	0,92	0,01	0,93	4,09	0,03	4,12	12
32	Kragerø	0,70	-	0,70	0,23	-	0,23	0,93	-	0,93	4
33	Arendal	3,78	0,02	3,80	0,94	0,09	1,03	4,72	0,11	4,83	13
34	Haugesund	4,21	0,04	4,25	1,09	0,18	1,27	5,30	0,22	5,52	17
35	Vossevangen	4,95	0,21	5,16	0,60	0,02	0,62	5,55	0,23	5,78	15
36	Vik	2,98	0,10	3,08	0,51	-	0,51	3,49	0,10	3,59	10
37	Aalesund	3,93	0,03	3,96	3,55	0,13	3,68	7,48	0,16	7,64	22
38	Kristiansund	3,73	0,06	3,79	2,98	0,19	3,17	6,71	0,25	6,96	15
39	Stenkjær	0,52	0,01	0,53	0,30	-	0,30	0,82	0,01	0,83	16
40	Namsos	0,12	-	0,12	0,24	0,03	0,27	0,36	0,03	0,39	4
41	Kabelvaag	1,39	-	1,39	1,20	-	1,20	2,59	-	2,59	9
42	Hammerfest	1,87	0,23	2,10	0,98	0,02	1,00	2,85	0,25	3,10	9
II. Tilsammen		74,78	1,26	76,04	32,00	1,87	33,87	106,78	3,13	109,91	
Sum av I og II		332,30	26,27	358,57	175,61	21,66	197,27	507,91	47,93	555,84	

Tabel 16. Den tid de fra kredsfængslerne og de større hjælpefængsler i driftsaaret utgaaede straffanger har siddet i straf. ¹⁾	Fanger					
	som utstod frihedsstraf, fordi de ikke hadde betalt bøter.		som forøvrig utstod frihedsstraf.		i alt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
1— 2 dage	2 064	68	365	4	2 429	72
3— 5 —	3 189	146	727	12	3 916	158
6— 10 —	1 863	96	1 042	32	2 905	128
11— 15 —	590	60	329	23	919	83
16— 20 —	229	25	236	12	465	37
21— 30 —	209	31	258	24	467	55
31— 60 —	124	30	409	33	533	63
61— 90 —	13	7	181	11	194	18
91—120 —	8	-	78	3	86	3
Over 120 —	3	1	23	2	26	3
Tilsammen	8 292	464	3 648	156	11 940	620

Tabel 17. Fangernes alder i kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1914—15 ²⁾ .	Straffanger.		Andre fanger.		Tilsammen.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Under 14 aar	-	-	15	-	15	-
14 aar til 17 aar	171	13	333	31	504	44
18 aar til 20 aar	915	52	638	79	1 553	131
21 aar og mere	11 168	578	3 906	436	15 074	1 014
Tilsammen	12 254	643	4 892	546	17 146	1 189

¹⁾ For de ved driftsaarets begyndelse hensittende og i aarets løp uitgaaede fanger er tat med ogsaa den del af straffetiden som ligger før driftsaarets begyndelse. Naar der er gjort fradrag for varetægtsfængsling, er alene tat hensyn til den straffetid som fremkommer efter avkortningen.

²⁾ Opgaven gjelder saavel de ved driftsaarets begyndelse hensittende som de i driftsaarets løp indkomne fanger. For de første er tat hensyn til alderen 1 juli 1914, for de sidste alderen ved indkomsten.

Tabel 18. Indtægter og udgifter. ¹⁾	A. Indtægter.		
	Arbejdsdriften.	Forskjellige indtægter.	Tilsammen.
	Kr.	Kr.	Kr.
I. Kredsfængslerne.			
Kristiania	12 464,57	10 592,16	23 056,73
Skedsmo	-	4,00	4,00
Hamar	1 718,49	451,12	2 169,61
Eker	-	175,00	175,00
Drammen	230,13	339,62	569,75
Skien	1 543,97	57,24	1 601,21
Kristiansand	535,20	617,50	1 152,70
Stavanger	490,64	1 654,89	2 145,53
Bergen	2 513,42	590,76	3 104,18
Molde	274,35	1 006,00	1 280,35
Trondhjem	10 292,48	491,30	10 783,78
Bodø	670,80	712,00	1 382,80
Tromsø	329,67	423,96	753,63
Vadsø	875,70	506,00	1 381,70
I. Tilsammen	31 939,42	17 621,55	49 560,97
II. De større hjælpfængsler.			
Fredrikshald	49,10	276,00	325,10
Sarpsborg	205,17	1 009,91	1 215,08
Fredrikstad	357,30	799,96	1 157,26
Moss	182,00	745,09	927,09
Eidsberg	96,45	400,00	496,45
Kongsvinger	403,95	478,00	881,95
Gjøvik	264,40	400,00	664,40
Sel	13,95	300,00	313,95
Hønefoss	17,60	412,00	429,60
Nes	35,50	-	35,50
Kongsberg	64,00	478,33	542,33
Sande	-	18,00	18,00
Holmestrand	33,65	770,00	803,65
Horten	233,83	630,00	863,83
Sem	267,49	466,00	733,49
Tønsberg	46,90	258,50	305,40
Sandefjord	120,55	954,00	1 074,55
Larvik	43,90	449,08	492,98
Kragerø	20,72	156,00	176,72
Arendal	793,27	400,00	1 193,27
Haugesund ²⁾	410,35	580,78	991,13
Vossevangen	456,30	556,00	1 012,30
Vik	17,97	300,00	317,97
Aalesund	684,50	1 155,05	1 839,55
Kristiansund	-	1 088,82	1 088,82
Stenkjær	157,60	36,00	193,60
Namsos	21,50	37,00	58,50
Sannes	-	10,00	10,00
Kabelvaag	183,98	27,00	210,98
Hammerfest	176,50	405,75	582,25
II. Tilsammen	5 358,43	13 597,27	18 955,70
Sum av I og II	37 297,85	31 218,82	68 516,67

¹⁾ Tabellen er tat ind efter de fra Revisionsdepartementet mottagne regnskapsuddrag.²⁾ Gjælder tidsrummet 1 december 1914—30 juni 1915.

Nr.	Tabel 18. (Forts.).	B. Ut-		
		Lønninger.	Leiehjælp.	Kost.
		Kr.	Kr.	Kr.
	I. Kredsfængslerne.			
1	Kristiania	71 050,83	15 083,23	39 076,39
2	Skedsmo	-	-	-
3	Hamar	4 445,65	2 363,47	4 420,62
4	Eker	-	-	-
5	Drammen	3 800,00	895,75	2 251,51
6	Skien	4 429,15	599,30	5 413,60
7	Kristiansand	4 579,20	996,57	2 782,71
8	Stavanger	8 183,33	628,80	6 282,23
9	Bergen	15 429,14	866,00	10 202,77
10	Molde	4 000,00	20,80	1 120,72
11	Trondhjem	16 000,00	660,90	7 956,54
12	Bodø	4 200,02	296,70	1 323,40
13	Tromsø	3 849,19	225,80	2 146,17
14	Vadsø	2 300,00	1 207,20	1 080,73
	I. Tilsammen	142 266,51	23 844,52	84 057,39
	II. De større hjælpefængsler.			
15	Fredrikshald	3 574,98	8,00	735,52
16	Sarpsborg	4 200,00	105,25	1 194,84
17	Fredrikstad	4 400,04	84,30	2 562,42
18	Moss	2 700,00	1 025,13	536,59
19	Eidsberg	2 630,00	1 200,00	876,14
20	Kongsvinger	2 700,00	1 262,60	1 150,47
21	Gjøvik	2 700,00	1 363,80	1 582,42
22	Sel	1 500,00	-	112,01
23	Hønefoss	2 700,00	37,60	343,41
24	Nes	1 200,00	3,20	100,95
25	Kongsberg	2 700,00	419,60	886,00
26	Sande	-	-	-
27	Holmestrand	1 500,00	4,80	194,88
28	Horten	2 700,00	1 230,40	938,15
29	Sem	2 700,00	1 362,92	1 773,27
30	Tønsberg	1 500,00	79,30	1 375,20
31	Sandefjord	2 100,00	141,30	405,82
32	Larvik	4 500,00	7,40	863,69
33	Kragerø	1 593,33	-	251,63
34	Arendal	4 325,00	115,20	1 325,60
35	Haugesund ¹⁾	2 379,17	68,30	1 410,12
36	Vossevangen	2 000,00	1 221,30	1 821,64
37	Vik	1 500,00	632,00	939,30
38	Aalesund	4 500,00	285,70	2 322,57
39	Kristiansund	4 000,00	194,40	1 896,72
40	Stenkjær	1 200,00	1,60	206,65
41	Namsos	1 200,00	9,60	107,95
42	Sannes	-	-	-
43	Kabelvaag	1 600,00	900,00	557,40
44	Hammerfest	2 700,00	75,20	901,95
	II. Tilsammen	73 002,52	11 838,90	27 373,31
	Sum av I og II	215 269,03	35 683,42	111 430,70

¹⁾ Se note 2, foreg. side.

gifter.					Nr.
Lys og brænde	Bygningerne.	Arbejdsdriften.	Andre udgifter.	Tilsammen.	
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
13 163,04	46 649,25	9 460,01	19 441,43	213 924,18	1
493,54	157,53	-	585,93	1 237,00	2
2 237,59	1 635,14	799,61	1 661,13	17 563,21	3
-	285,18	-	145,28	430,46	4
1 783,29	757,69	148,09	1 286,63	10 922,96	5
2 322,78	684,39	895,93	1 111,76	15 456,91	6
1 714,63	312,62	271,40	1 449,14	12 106,27	7
3 405,21	2 059,74	55,87	2 481,17	23 096,35	8
4 596,61	1 054,97	1 472,04	3 577,56	37 199,09	9
1 012,13	578,01	32,62	1 263,34	8 027,62	10
3 855,49	1 625,26	8 479,89	2 911,96	41 490,04	11
1 191,52	1 146,67	265,34	1 857,61	10 281,26	12
1 389,09	657,62	212,00	1 438,41	9 918,28	13
799,67	335,75	487,02	1 213,36	7 423,73	14
37 964,59	57 939,82	22 579,82	40 424,71	409 077,36	
1 179,68	592,24	6,80	450,60	6 547,82	15
571,07	55,40	81,40	1 030,66	7 238,62	16
1 450,30	809,88	178,38	1 911,36	11 396,68	17
1 252,12	546,75	65,21	1 220,50	7 346,30	18
529,26	1 353,55	52,05	461,50	7 102,50	19
1 475,70	601,28	114,73	625,21	7 929,99	20
1 659,75	91,31	123,97	619,89	8 141,14	21
568,00	52,20	-	223,71	2 455,92	22
1 169,74	1 130,96	-	320,51	5 702,22	23
461,50	1 200,67	53,10	92,31	3 111,73	24
805,00	1 058,72	-	812,07	6 681,39	25
-	694,00	-	133,21	827,21	26
501,32	448,83	4,00	363,43	3 017,26	27
963,59	1 511,03	-	644,06	7 987,23	28
953,50	120,97	43,84	1 251,60	8 206,10	29
530,00	302,30	21,40	532,11	4 340,31	30
530,87	147,82	18,76	179,91	3 524,48	31
1 056,63	135,96	68,20	460,34	7 092,22	32
305,35	630,03	29,00	360,73	3 170,07	33
836,90	296,07	144,69	567,99	7 611,45	34
1 271,85	93,48	488,59	1 094,54	6 806,05	35
1 174,20	402,31	245,52	1 056,16	7 921,13	36
706,10	245,65	-	288,14	4 311,19	37
2 330,88	1 184,97	252,26	1 390,43	12 266,81	38
1 408,74	1 431,97	88,59	794,96	9 815,38	39
514,90	275,63	117,03	329,43	2 645,24	40
474,12	339,32	-	498,00	2 628,99	41
-	-	-	2,48	2,48	42
718,28	390,37	-	485,44	4 651,49	43
1 264,33	166,92	116,74	903,26	6 128,40	44
26 663,68	16 310,59	2 314,26	19 104,54	176 607,80	
64 628,27	74 250,41	24 894,08	59 529,25	585 685,16	

Tabel 19. Fortegnelse over de 1 juli 1914 bestaaende smaafængsler.

Beliggenhet.	Antal fange- rum.	Beliggenhet.	Antal fange- rum.	Beliggenhet.	Antal fange- rum.
Akershus amt.		Nedenes amt.		Askvold	1
Drøbak	4	Risør	4	Fjaler	1
Vestby (Hølen) . . .	2	Tvedestrand	4	Gaular	1
Høland	2	Grimstad	4	Jølster	1
Enebak	2	Lillesand	2	Førde	1
Ullensaker	2	Hornnes	5	Kinn og Vevring . .	1
Nes	1	Valle	1	Bremanger	1
Eidsvold	2			Selje	1
Nannestad	2	Lister og Mandals amt.		Daviken	1
Hurdalen	2			Eid	1
		Mandal	6	Hornindalen	1
Hedemarkens amt.		Farsund	3	Gloppen	1
Hof (Solør)	9	Flekkefjord	4	Stryn	1
Elverum	5	Øvrebo	1		
Trysil	2	Søgne	1	Søndre Trondhj. amt.	
Øvre Rendalen . . .	1	Bjelland	1	Røros	6
Tønset	2	Aaseral	1		
Tolgen	2	Nordre Undal	1	Nordre Trondhj. amt.	
		Søndre Undal (Spangereid) . . .	1	Stjørdalen	3
Kristians amt.		Lyngdal	1	Levanger	7
Lillehammer	5	Siredalen	1		
Lesje	2	Stavanger amt.			
Lom	2			Nordlands amt.	
Nordre Aurdal . . .	15	Haugesund	8	Brønnøy	2
Jevnaker	4	Egersund	3	Vefsn	1
Brandbu	3	Sandnes	2	Hemnes	2
Søndre Land	2			Mo	2
Nordre Land	2	Søndre Eergenhus amt.		Fauske	2
Bratsberg amt.		Lervik	11	Saltdalen	2
Porsgrund	3				
Brevik	3	Nordre Bergenhus amt.		Tromsø amt.	
Stathelle	3			Ibbestad	2
Langesund	5	Jostedalen	1	Harstad	2
Lunde	1	Lyster	1		
Bø	1	Hafslo	3	Finmarkens amt.	
Notodden	2	Aardal	2	Vardø	8
Rjukan	6	Lærdal	1	Kautokeino	2
Tinn	1	Sogndal	1	Alten	3
Gransherred	1	Aurland	1	Karasjok	2
Seljord	2	Nærøen	1	Tanen	2
Kviteseid	1	Leikanger	1	Polmak	1
Nissedal	1	Kirkebo	1		
Fyresdal	2	Lavik	1		
Mo	1	Gulen	1		
Laardal	1	Sulen	1		
Vinje	1	Hyllestad	1		
Rauland	1				
				Tils.	255

Tabel 20. Antallet af fanger og fangedage i smaafængslerne i 1914—1915.	Varetægtsfanger.				Straffanger.				Samlet fangetal.					
	Antal fanger.		Antal dage.		Antal fanger.		Antal dage.		Antal fanger.		Antal dage.			
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	Tils.	
Drøbak	33	1	701	48	29	1	130	5	62	2	831	53	884	
Vestby (Hølen) . .	6	-	6	-	-	-	-	-	6	-	6	-	6	
Høland	2	-	9	-	-	-	-	-	2	-	9	-	9	
Ullensaker	7	-	33	-	-	-	-	-	7	-	33	-	33	
Nes	2	1	41	28	-	-	-	-	2	1	41	28	69	
Nannestad	2	-	60	-	-	-	-	-	2	-	60	-	60	
Hof (Solør)	3	-	13	-	6	1	231	7	9	1	244	7	251	
Elverum	15	3	184	87	20	-	69	-	35	3	253	87	340	
Tønset	4	-	101	-	4	-	32	-	8	-	133	-	133	
Lillehammer . . .	11	1	97	2	-	-	-	-	11	1	97	2	99	
Nordre Aurdal . .	1	-	38	-	-	-	-	-	1	-	38	-	38	
Jevnaker	4	-	4	-	-	-	-	-	4	-	4	-	4	
Brandbu	6	-	86	-	-	-	-	-	6	-	86	-	86	
Søndre Land . . .	2	-	3	-	-	-	-	-	2	-	3	-	3	
Porsgrund	50	-	338	-	57	-	301	-	107	-	639	-	639	
Brevik	6	2	43	16	22	-	104	-	28	2	147	16	163	
Stathelle	7	-	86	-	5	-	53	-	12	-	139	-	139	
Langesund	19	1	48	2	2	-	30	-	21	1	78	2	80	
Notodden	141	8	528	44	-	-	-	-	141	8	528	44	572	
Rjukan	289	11	1765	41	189	3	871	12	478	14	2636	53	2689	
Kviteseid	5	-	34	-	-	-	-	-	5	-	34	-	34	
Seljord	3	-	3	-	-	-	-	-	3	-	3	-	3	
Nissedal	3	-	35	-	-	-	-	-	3	-	35	-	35	
Mo	2	-	2	-	-	-	-	-	2	-	2	-	2	
Vinje	3	-	33	-	-	-	-	-	3	-	33	-	33	
Risør	-	-	-	-	14	-	47	-	14	-	47	-	47	
Tvedestrand . . .	3	-	4	-	-	-	-	-	3	-	4	-	4	
Grimstad	5	-	73	-	-	-	-	-	5	-	73	-	73	
Lillesand	8	-	111	-	-	-	-	-	8	-	111	-	111	
Hornnes	7	-	112	-	-	-	-	-	7	-	112	-	112	
Mandal	9	-	43	-	7	-	23	-	16	-	66	-	66	
Farsund	5	-	57	-	5	-	22	-	10	-	79	-	79	
Flekkefjord . . .	11	2	69	12	29	1	124	10	40	3	193	22	215	
Søgne	1	1	1	1	-	-	-	-	1	1	1	1	2	
Bjelland	1	-	2	-	-	-	-	-	1	-	2	-	2	
Egersund	22	-	99	-	34	-	198	-	56	-	297	-	297	
Haugesund ¹⁾ . .	27	-	109	-	37	-	113	-	64	-	222	-	222	
Lervik	4	-	69	-	35	4	562	92	39	4	631	92	723	
Sogndal	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	
Gulen	2	-	4	-	-	-	-	-	2	-	4	-	4	
Eid	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	
Rørøs	6	-	41	-	11	-	31	-	17	-	72	-	72	
Stjørdalen	6	-	14	-	1	-	3	-	7	-	17	-	17	
Levanger	28	3	468	104	15	2	98	10	43	5	566	114	680	
Brønnøy	7	-	11	-	-	-	-	-	7	-	11	-	11	
Vefsn	1	-	16	-	-	-	-	-	1	-	16	-	16	
Mo	2	-	4	-	-	-	-	-	2	-	4	-	4	
Fauske	3	-	4	-	-	-	-	-	3	-	4	-	4	
Harstad	24	1	305	1	6	-	29	-	30	1	334	1	335	
Ibbestad	3	-	3	-	-	-	-	-	3	-	3	-	3	
Vardø	55	1	529	1	78	2	575	14	133	3	1104	15	1119	
Tanen	2	-	41	-	-	-	-	-	2	-	41	-	41	
Karasjok	2	-	30	-	-	-	-	-	2	-	30	-	30	
Polmak	4	-	4	-	-	-	-	-	4	-	4	-	4	
Tilsammen	876	36	6516	387	606	14	3646	150	1482	50	10162	537	10699	

¹⁾ Gjælder for tidsrummet 1 juli—30 november 1914.

Tabel 21. Indtægter og udgifter ved smaafængslerne i 1914—1915.		Indtægter.	Udgifter.
		Kr.	Kr.
Akershus amt		4,00	3 425,57
Hedemarkens «		196,46	3 714,37
Kristians «		-	3 096,04
Bratsberg «		1 216,57	9 155,64
Nedenes «		90,00	2 068,81
Lister og Mandals «		266,28	4 400,59
Stavanger «		195,15	2 505,17
Søndre Bergenhus «		101,00	2 191,86
Nordre Bergenhus «		3,20	28,80
Søndre Trondhjems «		-	774,74
Nordre Trondhjems «		-	2 179,07
Nordlands «		-	826,58
Tromsø «		2,00	1 077,25
Finmarkens «		195,30	4 395,58
Tilsammen		2 269,96	39 840,07

Tabel 22. Tvangsarbeidshusene.	
1. Kristiania tvangsarbeids- anstalt ¹⁾ (for ca. 250 mænd).	I dette tvangsarbeidshus optoges mænd fra hele riket, domfældt efter løsgjængerloven, samt mænd som skulde indsættes efter straffelovens § 39.
2. Trondhjems tvangsarbeids- hus (for ca. 120 mænd, fanger, og tvangsarbeidere underrett).	I dette tvangsarbeidshus blev optat mænd som besluttedes overført hertil fra Kristiania tvangsarbeids- anstalt. Ved Fængselsstyrelsens skrivelse til Riksadvokaten av 13 mars 1915 blev disse regler forandret derhen at Fængselsstyrelsen i hvert enkelt tilfælde skulde avgjøre i hvilket tvangsarbeidshus en mandlig tvangsarbeider skulde sættes ind. Samtidig blev det bestemt at Trondhjems tvangsarbeidshus, som tidligere bare hadde optat tvangsarbeidere der blev ført over fra Kristiania tvangsarbeidsanstalt, for fremtiden ogsaa skulde brukes ved nyindsættelser.
3. Arbeidshuset for Kvinder i Kristiania (for ca. 100 tvangsarbei- dersker)	I dette arbeidshus blev optat kvinder fra hele riket, domfældt efter løsgjængerloven, samt kvinder som skulde indsættes efter straffelovens § 39.

¹⁾ I april 1915 blev Kristiania tvangsarbeidsanstalt nedlagt, og de i anstalten værende tvangsarbeidere blev overført til Opstad tvangsarbeidshus, Jæderen, som blev tat i bruk 17 april 1915. Opstad tvangsarbeidshus kan opta ca. 220 tvangsarbeidere.

Tabel 23. Antal tvangsarbeidere.		Kristiania tvangs- arbeids- anstalt. ¹⁾	Trond- hjems tvangs- arbeids- hus.	Mænd til- sammen.	Arbeids- huset for Kvinder.
Hensittende 1 juli 1914		204	18	222	96
Tilgang:					
Indsat efter løsgjængerloven					
a) I henhold til dom					
1. personer løslatt paa prøve . . .	-	-	-	-	-
2. andre	101	2	103	48	
b) Ellers gjenindsat efter løsladelse paa prøve	45	3	48	29	
Indsat efter straffelovens § 39.	1	-	1	-	
Overført fra andet tvangsarbeidshus . . .	-	30	30	-	
Kommet tilbake fra sykehus eller sinds- sykeasyl	20	-	20	12	
Kommet tilbake fra kreds fængsel efter av- soning av mulkt	1	-	1	-	
Gjenindsat efter rømning	-	4	4	-	
Samlet tilgang		168	39	207	89
Ialt tvangsarbeidere i aaret		372	57	429	185
Avgang:					
Løslatt paa prøve	68	7	75	36	
Løslatt efter endt tvangsarbeidstid	72	6	78	21	
Overført til andet tvangsarbeidshus	30	-	30	-	
Overført til sykehus eller sindssykeasyl . .	20	-	20	19	
Rømt	-	6	6	1	
Overført til kreds fængsel efter avsoning av mulkt	1	-	1	-	
Forsøksvis anbragt utenfor anstalten . . .	1	-	1	-	
Løslatt paa grund av svangerskap	-	-	-	3	
Samlet avgang		192	19	211	80
Antal tvangsarbeidere 30 juni 1915		180	38	218	105
Indkommet i juli 1914		18	-	18	4
— i august —	10	-	10	6	
— i september —	17	-	17	11	
— i oktober —	16	-	16	14	
— i november —	13	-	13	6	
— i december —	25	20	45	7	
— i januar 1915	12	-	12	1	
— i februar —	18	-	18	6	
— i mars —	16	-	16	12	
— i april —	6	13	19	3	
— i mai —	13	4	17	10	
— i juni —	4	2	6	9	

¹⁾ Fra midten av april 1915: Opstad tvangsarbeidshus.

Tabel 23 (forts.).					Kristiania tvangs- arbeids- anstalt. ¹⁾	Trond- hjems tvangs- arbeids- hus.	Mænd til- sammen.	Arbeids- huset for Kvinder.
Utgaat	i juli	1914	.	.	22	1	23	4
—	i august	—	.	.	10	-	10	5
—	i september	—	.	.	10	-	10	1
—	i oktober	—	.	.	15	-	15	6
—	i november	—	.	.	10	1	11	8
—	i december	—	.	.	31	2	33	13
—	i januar	1915	.	.	13	1	14	1
—	i februar	—	.	.	14	1	15	6
—	i mars	—	.	.	9	-	9	10
—	i april	—	.	.	43	3	46	6
—	i mai	—	.	.	4	6	10	9
—	i juni	—	.	.	11	4	15	11
Antal tvangsarbeidere:								
1 juli	1914	om morgenen	.	.	204	18	222	96
1 august	—	—	.	.	200	17	217	96
1 september	—	—	.	.	200	17	217	97
1 oktober	—	—	.	.	207	17	224	107
1 november	—	—	.	.	208	17	225	115
1 december	—	—	.	.	211	16	227	113
1 januar	1915	—	.	.	205	34	239	107
1 februar	—	—	.	.	204	33	237	107
1 mars	—	—	.	.	208	32	240	107
1 april	—	—	.	.	215	32	247	109
1 mai	—	—	.	.	178	42	220	106
1 juni	—	—	.	.	187	40	227	107
Tabel 24. De indkomne tvangsarbeideres forseelser.					Kristiania tvangs- arbeids- anstalt. ¹⁾	Trond- hjems tvangs- arbeids- hus.	Mænd til- sammen.	Arbeids- huset for Kvinder.
Løsgjængerlovens	§ 2	.	.	.	1	-	1	-
—	§ 2 og 19	.	.	.	1	-	1	-
—	§ 4, 1ste led	.	.	.	22	1	23	36
—	§ 4, 1ste led og § 16	.	.	.	2	-	2	-
—	§ 4, 1ste led og § 19	.	.	.	1	-	1	-
—	§ 4, sidste led	.	.	.	1	-	1	-
—	§ 4, sidste led og § 16	.	.	.	1	-	1	-
—	§ 4, sidste led og § 17	.	.	.	1	-	1	-
—	§ 5	.	.	.	1	-	1	-
—	§ 16	.	.	.	54	1	55	11
—	§ 16 og 17	.	.	.	2	-	2	-
—	§ 16 og 19	.	.	.	3	-	3	-
—	§ 17	.	.	.	3	-	3	-
—	§ 19	.	.	.	8	-	8	1
Straffelovens § 39	.	.	.	.	1	-	1	-
Ialt					102	2	104	48

¹⁾ Fra midten av april 1915: Opstad vangsarbeidshus.

Tabel 25. De indkomne tvangsarbeideres tvangsarbeidstid.	Kristiania tvangs- arbeids- anstalt. ¹⁾	Trond- hjems- tvangs- arbeids- hus.	Mænd til- sammen.	Arbeids- huset for Kvinder.
Tvangsarbeide i 18 mdr.	54	-	54	11
— i 2 aar	4	-	4	7
— i 3 —	40	2	42	30
— i 6 —	3	-	3	-
-- paa ubestemt tid.	1	-	1	-
Ialt	102	2	104	48

Tabel 26. De indkomne tvangsarbeideres alder.	Kristiania tvangs- arbeids- anstalt. ¹⁾	Trond- hjems- tvangs- arbeids- hus.	Mænd til- sammen.	Arbeids- huset for Kvinder.
16—17 aar.	-	-	-	1
18—20 »	4	-	4	4
21—24 «	15	-	15	14
25—29 «	12	-	12	12
30—39 «	39	1	40	7
40—49 «	23	-	23	7
50—59 «	8	-	8	2
60—69 «	1	1	2	1
Ialt	102	2	104	48

Tabel 27. De indkomne tvangsarbeideres egteskabelige stilling.	Kristiania tvangs- arbeids- anstalt. ¹⁾	Trond- hjems- tvangs- arbeids- hus.	Mænd til- sammen.	Arbeids- huset for Kvinder.
Ugifte	60	2	62	29
Gifte som hadde barn	23	-	23	6
Gifte uten barn	3	-	3	10
Enkemænd eller enker som hadde barn	5	-	5	-
Enkemænd eller enker uten barn	1	-	1	1
Fraskilte som hadde barn	9	-	9	1
Fraskilte uten barn	1	-	1	1
Ialt	102	2	104	48

¹⁾ Fra midten av april 1915: Opstad tvangsarbeidshus.

Tabel 28. De indkomne tvangsarbeideres fødeland.	Kristiania tvangs- arbeids- anstalt. ¹⁾	Trond- hjems- tvangs- arbeids- hus.	Mænd til- sammen.	Arbeids- huset for Kvinder.
Norge	99	2	101	46
derav av kvænsk herkomst	-	-	-	-
— « lappisk —	-	-	-	-
— « blandet —	-	-	-	-
Sverige	3	-	3	2
Ialt	102	2	104	48

Tabel 29. De indkomne tvangsarbeideres bosted.	Kristiania tvangs- arbeids- anstalt. ¹⁾	Trond- hjems- tvangs- arbeids- hus.	Mænd til- sammen.	Arbeids- huset for Kvinder.
I. Kjøpstæder og ladesteder.				
Fredrikshald	1	-	1	-
Fredrikstad	2	-	2	-
Sarpsborg	1	-	1	-
Kristiania	45	-	45	35
Drammen	2	-	2	-
Larvik	1	-	1	-
Skien	1	-	1	-
Kragerø	2	-	2	-
Arendal	1	-	1	-
Kristiansand	-	-	-	1
Haugesund	1	-	1	-
Stavanger	6	-	6	3
Bergen	6	1	7	1
Kristiansund	3	-	3	-
Trondhjem	5	-	5	4
Byerne ialt	77	1	78	44
II. Landdistrikter.				
Smaalenenes amt	3	-	3	-
Jarlsberg og Larviks amt	1	-	1	-
Bratsberg amt	1	-	1	-
Lister og Mandals amt	-	-	-	1
Stavanger amt	2	-	2	-
Søndre Trondhjems amt	1	-	1	2
Landdistrikterne ialt	8	-	8	3
Hele riket	85	1	86	47
III. Sverige	-	-	-	-
IV. Finland	-	-	-	-
V. Andre land	-	-	-	-
VI. Intet fast	17	1	18	1
Ialt	102	2	104	48

¹⁾ Fra midten av april 1915: Opstad tvangsarbeidshus.

Tabel 30. Indtægter og utgifter ved Opstad tvangsarbeidshus i 1914—1915. ¹⁾	Kr.
<i>A. Indtægter.</i>	
Arbeidsdriften	12 204,17
Gaardsbruket	3 134,92
Bidrag fra hjemstavnskommunerne	3 906,90
Forskjellige inntægter	3 201,49
Tilsammen	22 447,48
<i>B. Utgifter :</i>	
Lønninger	25 125,27
Leiehjelp	786,25
Kost	9 857,12
Klær	1 136,53
Lys, brænde, elektrisk kraft	9 704,15
Renhold	2 069,32
Sykeutgifter	306,33
Understøttelse	416,97
Inventar	653,92
Bygningerne	94,90
Gaardsbruket	6 900,97
Arbeidsdriften	10 751,63
Forskjellige utgifter	5 021,68
Tilsammen	72 825,04
Tilskud av statskassen	50 377,56

Tabel 31. Kriminalasylets inntægter og utgifter i 1914—1915.	Kr.
<i>A. Indtægter.</i>	
Kurpenger og godtgjørelse for klær til de syke	14 200,20
Arbeidsdriften	4 721,09
Forskjellige inntægter	100,50
Tilsammen	19 021,79
<i>B. Utgifter.</i>	
Lønninger	16 212,30
Leiehjelp	974,15
Kost	8 851,21
Klær	743,55
Lys	311,12
Brænde	2 176,57
Renhold	1 278,41
Inventar	809,49
Bygningerne	662,95
Arbeidsdriften	2 467,67
Forskjellige utgifter	1 232,19
Tilsammen	35 719,61
Tilskud av statskassen	16 697,82

¹⁾ De fleste konti gjælder bare tiden fra tvangsarbeidshuset blev tat i bruk, 17 april 1915, til driftsaarets slutning.

Tabel 32. Fængselselskaperne 1914.

	Antal medlemmer.		Beholdning ved aarets begyndelse.	Indtægt.						Utgift.				Beholdning ved aarets slutning.
	Livsvarige.	Aarlig betalende.		Bidrag av statskassen.	Bidrag fra landsfængslerne ¹⁾	Gaver og medlemsbidrag.	Renter.	Forskjellige indtægter.	Samlet indtægt.	Understøttelser.	Administration.	Forskjellige udgifter.	Samlet udgift.	
Foreningen til forsorg og beskyttelse av de fra Kristiania straffearbeidsanstalter løslatte forbrydere.	17	43	Kr. 3 959,64	Kr. 1 600,00	Kr. 2 952,00	Kr. 223,00	Kr. 68,16	Kr. 303,13	Kr. 5 146,29	Kr. 7 244,63	Kr. 290,00	Kr. 691,10	Kr. 8 225,73	Kr. 880,20
Kristiania fængselselskap	12	223	²⁾ 7 861,45	1 000,00	-	457,10	296,67	50,00	1 803,77	2 600,00	-	68,80	2 668,80	6 996,42
Fredrikstad do.	3	35	1 439,71	200,00	-	170,00	37,00	-	407,00	391,35	131,60	-	522,95	1 323,76
Smaalønes amts do.	7	38	2 908,32	50,00	-	201,00	122,34	15,00	388,34	106,20	50,00	40,75	196,95	3 099,71
Hamar distrikts do.	3	35	2 494,66	100,00	-	43,00	107,28	-	250,28	116,90	15,00	19,18	151,08	2 593,86
Larviks do.	³⁾	⁴⁾	2 422,20	50,00	-	104,00	-	-	154,00	43,65	-	-	43,65	2 532,55
Stavanger do.	6	45	1 940,22	200,00	-	90,00	76,81	40,00	406,81	314,41	50,00	8,00	372,41	1 974,62
Bergens do.	17	89	⁵⁾ 12 676,31	400,00	-	989,00	603,52	-	1 992,52	979,55	200,00	46,35	1 225,90	⁶⁾ 13 442,93
Trondhjems do. ⁴⁾	4	133	⁵⁾ 27 205,58	1 000,00	280,00	349,00	1 321,87	434,18	3 385,05	2 886,39	428,40	227,19	3 541,98	⁶⁾ 27 048,65
Tromsø amts do.	³⁾	⁴⁾	1 201,21	-	-	306,00	27,27	-	333,27	549,10	-	16,10	565,20	969,28

¹⁾ Kr. 8,00 for hver løslatt fange, jfr. res. 24de juli 1858.²⁾ Heri er medregnet selskapets fond, kr 1 300,00.³⁾ I beløpet er indbefattet en pantobligation paa kr. 10 000,00 som er selskapets grundfond.⁴⁾ Gjælder budgetaaret 1 juli 1914—30 juni 1915.⁵⁾ I beløpet er indbefattet 2 pantobligationer paa tilsammen kr. 25 600,00.⁶⁾ Opgave mangler.

Trykt 1917 (forts. suite):

- Nr. 97. Norges handel 1916. (*Commerce.*)
- 98. Fængselsstyrelsens aarbok 1913. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1913.*)
 - 99. Forsømte og forbryderske barn i Norge. (*Enfants moralement abandonnés et enfants criminels en Norvège.*)
 - 100. Norges kommunale finanser 1913/14. (*Finances des communes.*)
 - 101. De offentlige jernbaner 1915/16. (*Chemins de fer publics.*)
 - 102. Norges telegrafvæsen 1915/16. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
 - 103. Norges skibsfart 1915. (*Navigation.*)
 - 104. Jordbruk og fædrift 1911—15. (*Agriculture et élevage du bétail.*)
 - 105. Dyrtidens virkninger paa levevilkåarene. 1ste del. (*Effets de la cherté des vivres sur les conditions d'existence. 1re partie.*)
 - 106. Forsikringsselskaper 1915. (*Sociétés d'assurances.*)
 - 107. Ulykkesforsikringen 1914. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
 - 108. De spedalske i Norge 1911—1915. (*Rapport sur les lépreux en Norvège pour les années 1911—1915.*)
 - 109. Sindssykeasylenes virksomhet 1915. (*Hospices d'aliénés.*)
 - 110. Kommunevalgene 1916. (*Élections en 1916 pour les conseils communaux et municipaux.*)
 - 111. Folkemængdens bevægelse 1915. (*Mouvement de la population.*)
 - 112. Norges postvæsen 1916. (*Statistique postale.*)
 - 113. Kriminalstatistik 1913 og 1914. (*Justice criminelle.*)
 - 114. Skiftevæsenet samt overformynderiene 1915. (*Successions, faillites et biens pupillaires.*)
 - 115. Norges fiskerier 1915. (*Grandes pêches maritimes.*)
 - 116. Private aktiebanker 1916. (*Banques privées par actions.*)
 - 117. Fængselsstyrelsens aarbok 1914. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1914.*)
 - 118. Norges sparebanker 1916. (*Caisses d'épargne.*)
 - 119. Fiskerforsikringen 1916. (*Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
 - 120. Norges skibsfart 1916. (*Navigation.*)

Trykt 1918:

- Nr. 121. Veterinærvæsenet og kjøtkontrollen 1916. (*Le service vétérinaire et l'inspection de la viande.*)
- 122. Norges kommunale finanser 1914/15. (*Finances des communes.*)
 - 123. Civil retspleie 1914 og 1915. (*Justice civile.*)
 - 124. Dyrtidens virkninger paa levevilkåarene. 2den del. (*Effets de la cherté des vivres sur les conditions d'existence. 2ème partie.*)
 - 125. Industristatistik 1915. (*Statistique industrielle.*)
 - 126. De offentlige jernbaner 1916/17. (*Chemins de fer publics.*)
 - 127. Norges telegrafvæsen 1916/17. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
 - 128. Forsikringsselskaper 1916. (*Sociétés d'assurances.*)
 - 129. Skolebarns erhvervsmæssige arbeide. (*Travail salarié parmi les enfants des écoles primaires publiques.*)
 - 130. Norges handel 1916. (*Commerce.*)
 - 131. Beboelsesstatistik for enkelte norske byer for 1917 (1916). (*Statistique d'habitation pour quelques villes norvégiennes en 1917 (1916).*)
 - 132. Ulykkesforsikringen 1915. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
 - 133. Sundhetstilstanden og medicinalforholdene 1915. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
 - 134. Fængselsstyrelsens aarbok 1915. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1915.*)

Det Statistiske Centralbyrå har desuten bl. a. utgit følgende verker:

- Statistisk Aarbok for kongeriket Norge. Senest utkommet: 37te aargang. 1917.
Kristiania 1918. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
- Meddelelser fra det Statistiske Centralbyrå. Senest utkommet: 35te bind 1917.
Kristiania 1918. (*Journal du Bureau Central de Statistique.*)
- Maanedsopgaver over vareomsætningen med utlandet 1917. Femte bind. Kristiania 1918.
(*Bulletin mensuel du commerce extérieur en 1917. Cinquième année.*)
- Norges civile, geistlige og judicielle Inddeling 1ste oktober 1917. Kristiania 1917.
(*Les divisions civiles, ecclésiastiques et judiciaires du royaume de Norvège le 1er octobre 1917.*)
- Fortegnelse over Norges Officielle Statistik m. v. 1828—31 december 1910. Kristiania
1889 og 1913. (*Catalogue de la Statistique officielle.*)
- Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. (*Résumé rétrospectif 1914.*)

Samtlige verker er tilsalgs hos H. Aschehoug & Co., Kristiania.

14 august 1918.
